

SÖZ ve EYLEM

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

Aylık Siyasi Dergi • Yıl 4 • Sayı 37 • Aralık 2014 • Fiyatı 2,5 TL

Ekoloji Mücadelesi Toplumsallaştırılmalı

Metin Sert

Soma'nın Yırca köyünde zeytin ağaçlarının Kolin şirketi tarafından zorla sökülüp kesilmesine karşı köylülerin direniş nöbeti sürerken, çevreciler de direnişçileri yalnız bırakmıyor. 28 Ekim günü Yırca köyündeki direniş çadırı destek için gelen çevrecilerin adeta buluşma noktası oldu. Yırca köyündeki direniş çadırında Dikili, Ayvalık, Çanakkale, Kazdağları, Kuzey Ormanları Savunması, 9 Eylül Üniversitesi öğrencileri, Manisa Tabipler Odası, Salihli ve Turgutlu'lu çevreciler ile Green-

peace temsilcilerinin buluşması bir foruma da dönüşerek, yaşam alanlarına sahip çıkma mücadelesi verenlerin deneyimlerini de payla-

şıp, çeşitli değerlendirmelerin yapıldığı bir panel havasında geçti.

Çiftçinin Mücadelesi ile Ekoloji Mücadelesi İççidir

Köylülerinin direnişine destek için Yırca köyünde bulunan TURÇEP, açıklamasında Çaldağı direnişi hakkında da kısaca bilgi vererek deneyimlerini diğer çevreci kuruluşlarla paylaşıırken, çiftçinin ve köylünün mücadelesinin ekoloji mücadelesi ile iç içe bir konu olduğunu, bu nedenle çevre-

■ devamı sf 2 ➡

Komünist Hareket 2014 Konferansı Sonuçlandı

Komünist Hareket'in 2014 konferansı, 25 - 26 Eylül 2014 tarihinde "Devrimci Partinin İnşası İçin Devrimci Hazırlık" belgisi altında gerçekleşti. Konferans; dünya ve Türkiye'deki ekonomik, siyasal gelişmeleri, sınıf mücadelesinin durumu ve bugünkü aşamasının sorunlarını ve Komünist Hareketin önündeki görevleri ele alarak tartıştı. Dünyanın bir değişim sürecinden geçmekte olduğuna dikkati çekerek, sınıf mücadelesinin "risklerin ve olanakların arttığı bir dönem"e girdiğinin altını çizdi.

genel bunalımı, eşitsiz bir biçimde olsa, tek tek kapitalist ülkeleri etkilemeyi sürdürüyor. Kriz koşullarında, devletlerarası güç dengeleri önemli ölçüde değişime uğradı. Emperyalist devletler ve tekeller arasındaki rekabet keskinleşti. Bölgesel savaşlar biçiminde kendini ortaya koyan rekabet ve paylaşım, dünya çapında bir savaşa büyüme potansiyelini koruyor. Doğu Avrupa, Kuzey Afrika, Ortadoğu ve Pasifik; savaş tehdidinin büyüdüğü alanlar olarak öne çıkıyor. Rekabet, askeri alanda hızlanan bir silahlan-

■ devamı sf 3 ➡

Bu Sayımızda

- Sosyalizm ve Demokratik Özerklik
- Savunma Konumunda Kalma
- İnsanlığın Yaşamsal Varlığı
- Konferans Kararları
- Kıdem Tazminatı
- Talip Öztürk'e Mektup
- Sverdlov
- Kobane (Çeviri)

Ekoloji Mücadelesi

Toplumsallaştırılmalı

1. sayfadan devam

ci mücadele ile çiftçi ve köylünün mücadelesinin bir bütün olarak görülmesi gerektiğini vurguladı. Yaşanan çevre dramlarının ardında, doğayı bir meta gözüyle gören sermayenin kendi çıkarı için doğayı da özelleştirmeye çalışan tavrının, doğanın tüm yaşam kaynaklarının sadece sermayenin çıkarı için kullanılmasına yönelik bir politikanın ve bu nedenle sermaye gruplarının tarım alanlarını yok edercesine ortak yaşam alanlarına yönelik saldırganlığının yattığına değinen TURÇEP, “İktidarın uyguladığı ekonomi ve tarım politikası, çiftçiye yoksullaştırma ve köylüyü de topraksızlaştırmaya yönelik. Çevre politikası da bu anlayışın yaşam alanlarına bir yansıması. Bu nedenle gözü dönmüş sermayenin ihtirası için tarım alanları feda edilmekte, yaşam alanlarımız ciddi çevresel felaketlerin odağı haline getirilmekte. Sonuçta dünyanın tarım cennetlerinden olan Gediz havzası ve Manisa ovasının üzerinde günümüzde kara bulutlar dolaşıyor” açıklamasında bulunarak, “Yırca Köyünde zeytin ağaçlarının katledilmesi ile Çaldağı’ndaki orman katliamı aynı anlamı taşıyor. Çünkü bu katliamların ardında aynı amaç ve aynı neden yatıyor. Buna da bizler ‘doğa katliamcısı çarpık sanayileşme ve vahşi madencilik’ diyoruz” vurgulamasını yaptı.

Çevreciler Güçlerini Birleştiriyor

Sermayenin iktidarla elele ve rerek tarım alanlarını yok edercesine uygulanan bu saldırganlıkta

ekolojik yaşamın da günümüzde bir rant kapısı haline getirildiğine değinen TURÇEP, sonuçta bu saldırganlığın hem doğadaki ekolojik yaşam, hem de insan hakları açısından ciddi bir tehdit haline dönüştüğünü ifade ederek, şöyle dedi: “Bu gözü dönmüş saldırganlık sonucunda dünyanın en değerli tarım bölgesi olan, ülkemizin tarımda gözbebeği halindeki Manisa ovası yok olma tehlikesi altına girmiş durumda. Çarpık sanayileşmenin çevreye yönelik saldırgan gelişiminin yanında bir de son yıllardaki vahşi madencilik politikasının tehdidi altına girildi. Doğa ve çevreye karşı yok edici bir saldırganlık içeren çarpık sanayileşme ve vahşi madencilik, dünyanın en bereketli topraklarını günümüzde çöle çevirecek kadar ciddi bir tehdit haline gelmiş durumda. Bu nedenle gözü dönmüş sermayenin bu vahşice saldırganlığına karşı hem yaşam alanların, hem de ekolojik yaşamı korumak ve topraklarına sahip çıkmak için yıllardır çevre mücadelesi verenler güçlerini Manisa genelinde birleştirmeye karar verdiler. Çevreye ve doğadaki ekolojik yaşama yönelik bu gözü dönmüş saldırganlığa karşı topyekün mücadeleyi gerçekleştirecek, ortak mücadele platformu yaratacak çabalar içindeyiz. Bu nedenle Kasım ayı içinde Manisa’da il düzeyindeki tüm ilçelerdeki çevreci kuruluşların bir araya gelmesiyle Manisa Çevre Platformu oluşturulması gündemde” açıklamasında bulundu.

Açıklamasında çevresel sorunların ve sermayenin ekolojik yaşamı tehdit eden yaşam alan-

larına yönelik saldırganlığının Türkiye’nin her köşesini adeta bir ağ gibi sardığını, bu nedenle de yıllar önce Bergama köylülerinin başlattığı çevreci mücadelenin Hakkari’den Karaburun’a kadar her alana yayıldığını vurgulayan TURÇEP, “Bu durum da göstermektedir ki, çevresel sorunlar artık sadece belirli bölgelerde yaşanan lokal sorunlar olmaktan çıkıp günümüzde toplumsal bir hale gelmiştir. İnsanlarımız bugün ülkenin her yerinde hem ülkenin, hem de doğanın talanına karşı durarak, hem yaşam alanlarına hem de insan haklarına sahip çıkarak direniyor. Bu durum da ekolojik mücadelenin günümüzde artık toplumsal bir mücadeleye dönüştürülmesi gerektiğini gösteriyor. Bu nedenle tüm çevreciler ve yaşam savunucuları mücadelelerini toplumsal bir hale dönüştürecek, birlik ve dayanışmalarını geliştirip güçlendirecek adımlar atmaya dönük çaba ve çalışmalar içinde olmalıdır. TURÇEP olarak bizler bunu hem bir davet, hem de bir beklenti olarak ifade etmek istiyoruz” açıklamasında bulundu.

Anadolu Yayıncılık Adına İmtiyaz Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:
Nevzat Eraydın
Aylık, Siyasi, Türkçe Yayın
Adres: Fırat Mah.647/8 Sok. Ekinyuva Sitesi A blok No:5 K:8 D:35 Buca-İzmir

Baskı tarihi: Aralık 2014
Basım yeri: Manart Yayıncılık ve Turizm A.Ş. Osmanağa Mh. Nüşetefendi Sk. No: 18/A Kadıköy 34714 İSTANBUL 0850 511 1530

İletişim: info@sozveeylem.com
İzmir: Fırat Mh.647/8 Sk. Ekinyuva Sitesi A blok No:5 K:8 D:35 Buca-İzmir
İstanbul-Bağlarbaşı Mh. Ortameydan Sk. No:6/1 Maltepe
Manisa-Turgutlu: Turan Mh. Kurultay Sk. No:21 Kat:1 Turgutlu

Konferans Sonuç Bildirgesi

1. sayfadan devam

ma yarışı olarak sürüyor.

2 – Uluslararası arenada kıyasıya süren ve paylaşım savaşına dönüşen rekabete paralel olarak bunalım sürdürükçe, rekabet kızıştıkça ve kâr oranları düştükçe, “sopa yöntemi” burjuvazinin tek yöntemi haline geliyor. Kendi çıkarları için kıyasıya rekabet eden sermaye grupları ve devletler, sorun işçi sınıfı olduğunda, aralarındaki savaşı bir yana bırakıp hep birlikte hareket ediyor. İşçi sınıfı, hemen her ülkede yoğun bir saldırı altında. İşsizlik ve geleceğe güvensizlik işçi sınıfı üzerinde bir Demokles’in kılıcı gibi sallanıyor ve sınıfın sınıfsal refleksini parçalıyor. İşçi sınıfının mevcut mevzi ve kazanımlarını savunma girişimleri, hemen her ülkede benzer sert önlemler ve saldırılarla karşılık buluyor. Gelişmiş kapitalist ülkelere özgü olarak kabul gören ve savunulan burjuva demokrasisinin, burjuva diktatörlüğünden başka bir şey olmadığı, tarih içinde bir kez daha doğrulanıyor. Sınıf mücadelesi, işçi sınıfının durumundan bağımsız olarak sert biçimlere yöneliyor.

3 – Sınıf mücadelesi uzun bir geri çekilme ve suskunluk döneminin ardından yeniden canlanıyor ve ivme kazanıyor. Dünyanın hemen her köşesinde sınıf hareketi gözle görülür bir değişim yaşıyor. Ne var ki bu değişime rağmen yükselme ve geri çekilme biçiminde zikzaklı bir yol izleyen sınıf hareketinin, henüz savunma konumundan çıkarak düzene karşı devrimci bir alternatif konumuna yükseldiği söylenemez. Bu anlamda sınıf hareketinin önünde kat etmesi büyük mücadeleler gerektiren engebeli bir yol var. Ve bu yol ancak devrimci bir müdahaleyle genişleyip açılabilir. Sınıf hareketi, yaşadığı ideolojik savrul-

ma ve örgütsel dağılmaya rağmen, devrimci bir müdahale için gerekli bilgi, birikim ve deneyime sahiptir.

4 – Dünya kapitalist zincirinin önemli bir halkası olan Türkiye, aynı zamanda da bu zincirin en sorunlu halkalarından birini oluşturuyor. Önemi, bir dünya savaşına evrimle potansiyelini koruyan bugünkü paylaşım savaşında, bölgesinde kendisine biçilen ve kendine biçtiği rolle ilgilidir.

Türkiye, ABD’nin hegemonyayı korumak adına Kuzey Afrika ve Ortadoğu’da yürüttüğü paylaşım savaşına büyük umutlarla dahil oldu. Türkiye’nin beklentilerinden biri, emperyalist müdahaleyi, yakın geçmişten bu yana Türkiye’nin siyasal istikrarsızlığının önemli bir unsuru olan ve otuz yıllık devlet terörüne rağmen önlenemeyen Kürt ulusal mücadelesini ezmek için bir fırsata dönüştürmek; ikincisi ise, bölgede Sünni İslam’ın güçlenmesini sağlayarak, kendine bir “arka bahçe” yaratmaktır. Özellikle Suriye’ye karşı müdahalenin emperyalist güç dengelerine takılması sonucunda Türk burjuvazisinin planları suya düştü ve beklentiler tersine döndü. Siyasal istikrarsızlık daha da büyüdü.

Bu süreçte Türkiye’nin ekonomik kırılganlığı da arttı. Büyüyen borç ve cari açıkla finanse edilen yolsuzluk ve rüşvet ekonomisi artık taşınamaz düzeyde. Ekonomik ve siyasal örgütsüzlüğüne rağmen, vahşi sömürü koşullarına işçi sınıfının itirazı giderek artıyor. AKP’nin uzun bir dönemden beri başarıyla yürüttüğü yoksulluğu cehaletten yararlanarak yönetme politikası, sınıra dayanmış durumda. Ağır çalışma koşulları, düşük ücretler, büyüyen işsizlik, geleceğe güvensizlik ve bunların yol açtığı toplumsal travma ve aile içi şiddet AKP’nin

bir süredir üzerinde oturduğu eğik düzlemin daha da kayganlaştığını gösteriyor.

5 –Kürt halkının kendi kaderini tayin etmesi doğrultusunda yürüttüğü mücadele ivmelenerek sürüyor. Güney Kürdistan’da kurulan “Kürt Otonom Bölgesi” kurulduğundan buyana bağımsız bir devlet olma yolunda önemli bir yol kat etti. Suriye’de emperyalist müdahale ve içsavaş sırasında kurulan Kürt kantonları özellikle IŞİD şahsında gericiliğe karşı verdikleri mücadele ile geçici yapılar olmadıklarını kanıtladı. Kuzeyde Kürt Özgürlük Hareketi, devletin “çözüm süreci” adı altında dayattığı tasfiyeye karşı önemli mevziler kazanarak gelişimini sürdürdü. Dört parçadaki Kürt ulusal birliğinin kurulması yolunda önemli adımlar atıldı.

Uluslararası konjonktür ve bölgedeki gelişmeler, Kürt ulusal mücadelesinin dört parçanın her birinde elde ettiği konumlar dikkate alındığında, Kürt halkı tarihin hiçbir döneminde kendi kaderlerini tayin olanağına bu kadar yakın olmamıştır. Mücadele, Kürdistan’ın her bir parçasında aynı ölçüde olgunlaşmamış olsa da genel eğilim Kürt devletinin kurulmasına doğrudur.

6 – Mevcut ekonomik ve siyasal durum, burjuvazi için altın çağın geride kaldığını ve sınıf mücadelesinin sert biçimler alacağını işaretlerini vermektedir. İşçi sınıfı, her bakımdan hazırlıksız olarak yakalandığı bu süreçten ancak ekonomik ve siyasal bakımlardan örgütlenerek, örgütlenmesini güçlendirerek çıkabilir. Bugün işçi sınıfı; dünyanın hemen her köşesinde aynı sorunla, yani işçi sınıfının devrimci siyasetini yürütecek ve onu iktidara taşıyacak “komünist partisinin yaratılması sorunu”yla karşı karşıya-

dır. Birçok cephede birden mücadelelenin örgütlenmesi ve hazırlıkların yürütülmesiyle yerine getirilebilecek bu görev, dünyanın bir değişim süreci içinden geçtiği bugün, çok daha da yakıcı görevidir. Bu görev, aynı zamanda proletarya enternasyonalizmi adına üstlenilecek en devrimci görevdir de.

7 – Komünist hareket, önüne bu devrimci görevi koyarak yürüyüşünü başlattı ve bugüne kadar faaliyetini bu ana eksen kaybetmeden sürdürmeye çalıştı. Ayrıntılı “Program Taslağı” ve “İşleyiş Kuralları”nı onaylayan Aralık 2013 Konferansı hareketimizin kısa tarihi içinde önemli bir dönüm noktası olmuş ve Konferans, önümüze; onaylanan program ve ilkeler doğrultusunda Komünist Harekete örgütsel bir form kazandırma görevini koymuştu. Bu görevin ne ölçüde başarıldığı sorusu, 2014 Konferansının belirleyici tartışma ve eleştiri konusunu oluşturdu. Başarısızlıkların nesnel ve öznel nedenlerini ele aldı. Devrimci kadro ve kadro niteliği sorununu, başarısızlığa neden olan bir dizi nesnel ve öznel etken arasından öne çıkan temel sorun olarak belirledi.

8- bugün dünya komünist hareketi çözmek sorunda olduğu ciddi sorunlarla yüzyüzedir. Her yenilgi döneminin ardından yaşandığı gibi Komünist hareketler kendi teorik yetmezliklerini bilimsel komünizm teorisinin yetmezliği olarak algılayıp, ‘teorik yeniden yenilenme’ adına bir anaförün içine çekilmiş durumda. Temel insan hakları ve demokrasi söylemini; sınıf çıkarları, sınıf karşıtlığının üzerinde gören bu ideolojik savrulmanın siyasal alana yansması; farklı etnik, dinsel ve toplumsal kimliklerin sınıf mücadelesinin önüne çıkartılması ve devrimci hedeflerin geri çekilmesi oldu. Savrulma ve geri çekiliş; örgütsel alanda, devrimci örgütün kaçış, ilke, kural tanımayan, gevşek,

devrimci mücadeleyi kişisel yaşama uyarlayan bir örgüt anlayışıyla tamamlandı.

İşçi sınıfının durumu ise çok daha da vahim: Sınıf içinde bölünmelere yenileri eklendi. Etnik, dinsel vb. ayrışmayla sınıf olgusu ve refleksi geri plana itildi. Bunlar ve bunlara eklenecek bir dizi etkenle, işçi sınıfı içinde burjuva ideolojisinin alanı genişletildi; bu durum ise burjuva devlet ve partiler tarafından başarıyla kullanılarak işçi sınıfı büyük ölçüde kendi sınıf gerçekliğinden uzaklaştırıldı. Bütün bunlara bir de sosyalist hareket tarafından ideolojik – sınıfsal bakış açısının terk edilmesi – ve mekânsal olarak sınıftan kopuşu eklendiğinde, işçi sınıfı burjuva ideolojisinin etki alanında sosyalizmden uzaklaşmış, bir anlamda sosyalizme karşı duyarsızlaşmıştır.

Bu tablo sosyalist hareketin içinde bulunduğu durumun küçük bir özetidir. Bu özet bile, yola çıkarken omuzlarımızdaki yükün ne kadar ağır bir yük olduğunu anlatmaya yeterlidir. Bu ağır tablodan hareketle önümüze koyduğumuz görevin çapı ve zorlukları ile karşılaştırıldığında, güçlerimizin, olanaklarımızın ve birikimlerimizin yetersiz olduğunu söylemeye bile gerek yoktur.

“ İşe başlamak için mükemmel koşulları bekleyen devrimciler, en kötü devrimcilerdir.” Biz Lenin’in bu sözünü kendimize rehber edinecek yola çıktık. Yola çıkarken güçsüzlüklerimizin, zaaf ve yetmezliklerimizin farkındaydık. Ama şunu da biliyorduk ki, sınıf mücadelesi hiçbir durumda güçlerin olgunlaşmasını beklemiyor. O, kendi yolundan yürüyor.

Sorunun öznel yanı ise, genel konuşmayı bir yana bırakırsak, bu göreve talip olanlar ile, yani doğrudan bizimle ilgilidir. Bu konferansın diğer konferanslardan farklı olarak açığa çıkarması ve çözmesi

gereken tam da budur. Yani bizimle ilgili alandır.

Şüphesiz dört yıl, bir örgütün tarihinde o örgütün faaliyetini yargılamak için çok önemli bir zaman dilimi değildir. Bu nedenle geçen dört yıla bakarak, hakkımızda mutlak bir yargılama yapılamaz. Ancak yine de bu dört yıl; hedefimizle, bu hedefe varmak için yürüttüğümüz faaliyet arasında bir eğilimi ortaya koymaktadır ve bu eğilim maalesef başarılı bir eğilim değildir. Nedenlerini araştırmaya ise kendimizden başlamalıyız.

Doğru sonuçlara varabilmek için öncelikle; yapılanları kendi yeteneği, yapılamayanları başkalarının yeteneksizliği, koşulların zorluğu, olanakların yetersizliği ile açıklayan – ne yazık ki bu tür bir yaklaşım devrimci kadro ve örgütlerde çok yaygındır – anlayışı bir kenara atmalıyız.

Hedef doğru tespit edilmişse ve o hedefe varacak yol ve araçlar iyi seçilmişse, mevcut zorluk ve olanaksızlıklar, nesnel olumsuzluklar sadece aşılması gereken bir zaman sorunudur. Ama bir koşulla: Buna uygun bir kadro varsa. Ve başa çıkılması gereken sorunlar, aşılması gereken zorluklar ne kadar büyükse, bu sorunların altından kalkacak kadronun niteliği ve yeteneği de o kadar önem kazanır. Zorlu sorunlar ancak bu sorunları kavrayan ve çözmeye yeteneğini ortaya koyan nitelikli bir kadroyla alt edilebilir.

Hem tek tek yoldaşlar hem de hareket olarak bize düşen, bu çetin görevlerin altında ezilmeden kalkabilmek üzere, mücadele içinde, kendimizi yeniden konumlandırmaktır. Ancak böyle davranarak gereksiz ayak bağlarımızdan kurtularak devrim döneminin devrimci kadrosu olmaya hakkazanabiliriz.

Toplumsal ve Siyasal Gündem'den

Ya Kader Ya İsyan

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin verdiği bilgilere göre, 12 yıllık AKP iktidarı döneminde 14 bin 455 işçinin iş kazalarında yaşamını yitirdi.

Bu ölümlerin nedenlerine baktığında, olayların pek de kaza olmadığı, açık bir cinayetler silsilesi olduğu ortadadır. AKP iktidarı deyimi sadece dönemi tanımlamak içindir, yoksa bu cinayetlerde taşeronu değil, mevcut düzenin gerçek sahibi olan burjuvaziyi esas suçlu olarak görüyoruz. Çünkü işlenen bu cinayetlerin tek sebebi sermayenin acımasızca, insanı yok sayan bir biçimde devam eden “yeniden üretim” sürecidir. Bu süreç maalesef bu sayımıza da taşıyacağımız birçok işçi cinayetini gündeme getirdi.

İş Güvenliği Meclisi, Ekim ayında 160 işçinin iş başında yaşamını yitirdiğini bildiriyor. 28

Ekim'de Ermenek'te meydana gelen maden kazasında, 18 işçi göçük altında kaldı. Dergimizin yayına hazırlandığı sürece kadar henüz 10 işçinin cesedine ulaşılmış, 8 işçi halen göçük altındaydı. 31 Ekim günü tarım işçilerini taşıyan bir aracın şarampole yuvarlanmasıyla, çoğu kadın, 18 işçi yaşamını yitirirken, 29 işçi de yaralandı.

Tüm bu cinayetlerden sonra,

her zaman olduğu gibi burjuvazinin iktidarı ve onun kurumları suçlu avına çıkıyor. En kısa sürede, bütün sorumluların bulunacağı ve adalete teslim edileceği, bakanların ağzından kamuoyuyla paylaşılıyor.

Bu hükümet, diğer hükümetlere göre aldatma işini daha iyi yapıyor; iş cinayetleri konusunda da birçok insanı ikna ediyor. Ama sormak lazım, cinayetlerin tek suçlusu olan burjuvaziyi, onun iktidarı ve hukuku nasıl suçlayacak? Cinayetlerden sonra burjuva medya ve birçok işveren kuruluşu, sürecin bir toplumsal isyana dönüşmemesi için var gücüyle çalışıyor.

Bu derneklerden bir tanesi, üyelerinin çoğunu, şirketlerinde işçi cinayeti meydana gelen patronların oluşturduğu Türkiye Madenciler Derneği. Dernek 4-5 Aralık tarihinde, Haliç Kongre Merkezi'nde “ Uluslararası Madenlerde İş Güvenliği Konferansı ve Sergisi” düzenleyecek. Kuş-

kunuz olmasın bu konferans da diğerleri gibi burjuvazi aklanma senaryosundan başka bir şey olmayacaktır.

Burjuvazi cephesinde bu manevralar yapılırken, işçi sınıfı ve emekçiler cephesi 12 yıldır olanlara hep sessiz kaldı ve kalıyor.

Burjuvazinin bu barbar sömürü düzeniyle her gün yüz yüze ka-

lan emekçi ve işçiler artık günlük kazanımların peşinden koşmaktan vazgeçmeliler. Kapitalizmin kendilerine sunduğu sahte özgür ve refah gelecek hülyasından kurtulup, çocuklarına ve torunlarına taşıyacakları bir mücadele kültürünü hayata geçirmelidirler. Engels'in (İngiltere'de Emekçi Sınıfının Durumu) söylediği gibi "İşçi seçimini yapmalıdır; ya

kaderine razı olmalıdır, "iyi" bir işçi haline gelmeli, burjuvazinin çıkarlarını "sadakitle" gözetmelidir, böyle bir durumda kesinlikle bir hayvan haline gelir; ya da isyan etmeli, insanlığı için sonuna kadar savaşmalıdır, bunu da ancak burjuvaziye karşı savaşarak yapabilir."

Devletten Esnafa Yeni İmkanlar (!)

Esnaflık, bir miktar sermayesini ve kendi iş gücünü koyarak kişilerin oluşturduğu, sermayenin büyüklüğü ve yapılan işin niteliğine göre bazen birkaç işçi çalıştıran küçük işletmelerdir. Terzi, berber, ayakkabı tamircisi, nalbur, bakkal, manav, kahve sayıca en çok olanlardır.

Kapitalizmin gelişim süreciyle birlikte, piyasayı eline geçiren büyük sermaye şirketleri karşısında, artık yok olma noktasına gelmişlerdir, bazıları yok oldu da denilebilir. Özellikle son yıllarda şehirlerde açılan büyük alışveriş merkezleri, yapı marketler, mahallelere kadar giren market zincirleri, esnafılığı bitirme noktasına getirdi.

Büyük şirketlere teşvikler, muafiyetler sunan kapitalist devlet, esnaf söz konusu olduğunda elektriği, suyu, vergiyi, harçları artan oranlı bir şekilde tahsil ediyor, tahsil edemez ise kapıya icrayı dayıyor.

Esnaf ve Sanatkarlar Odası'nın verilerine göre son 9 yılda 1 milyon 145.641 esnaf sicil kaydını sildirmiş. Yeni kayıtlar olmakla beraber, özellikle İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyük şehirlerde esnaf sayısı sürekli azalmakta.

Esnafın bu durumuna bir çözüm düşünen burjuva devlet, toplumsal olaylarda ve ağır işleyen adalet mekanizmasına da destek amaçlı olarak, bir "esnaf açılımı"nı gerekli buldu.

"Bizde esnaf ve sanatkar demek, ticaret yapan, alan –satan, sırf ekonomik faaliyette bulunan insan demek değildir. Bizim medeniyetimizde, milli ve medeniyet ruhumuzda esnaf ve sanatkar gerektiğinde askerdir, alperendir, gerektiğinde asayiş tesis eden polistir, gerektiğinde adaleti sağlayan hakimdir, hakemdir" diyerek, esnafı ekonomik çöküntüden kurtaracak yolları sunmuş oldu. Esnafı iflasa ve proleterleşmeye mahkum eden kapitalizm, şimdi aynı esnaftan işçi sınıfına karşı savaşmak üzere bir iç savaş ordusu yaratma çabasında.

Öyle görülüyor ki kapitalist düzenin bekası için ordu, Jandarma, Polis yetmiyor, devlet şimdi de ilk denemeleri Gezide Palalılarla yapılan "Esnaf Tugayları" kurma peşinde.

Yürütme Dursa da Kapitalizm Durmuyor.

Kanıksanır hale geldi artık, birçok çevresel talan projesine çevre halkının ve sivil toplum kuruluşlarının karşı duruşlarıyla, projeler aleyhine açılan davalar genellikle yürütmeyi durdurma kararıyla sonuçlanıyor. An itibarıyla bir kazanım olarak görülse de, kapi-

talizmin ve onun yasalarının neye hizmet ettiği çok çabuk ortaya çıkıyor.

Burjuvazinin mahkemeleri yürütmeyi durdursa da bütün tepkilere rağmen, projeler tüm hızıyla devam ediyor. İstanbul Üsküdar Validebağ Korusu'na cami ve oto-

park yapımına karşı, yeşil alanı korumak adına, çevre halkının ve çeşitli kuruluşların açtığı dava yürütmenin durdurulması kararıyla sonuçlansa da, Üsküdar Belediyesi ısrarla polis eşliğinde çalışmaya devam ediyor. Halkın tepkisi çevik kuvvetle bastırılmaya çalışılıyor.

Limak Şirketi'nin Dersim Peri Suyu üzerinde, 2008 yılında yapımına başladığı Pembelik Barajı ve HES projesinin, imara uygun olmadığı mahkemece tespit edilip, Eylül 2014'de yürütmeyi durdurma kararı verilmişti. Limak Şirketi'nin durdurma kararına itirazı, 12 Kasım 2014 tarihinde reddedildi. Buna rağmen Limak Şirketi çalışmalarına tüm hızıyla devam ederek su tutma işlemine yakında başlayacağı gerekçesiyle çevre köylerin kısa zamanda boşaltılmasını talep ediyor.

Manisa'nın Soma ilçesine bağlı Yırca köyüne Kolin Şirketler Grubu'nun yapacağı termo-elektrik santral için zeytin ağaçlarının kesilmesini engellemeye çalışan köylülere şirketin güvenlik görevlileri saldırdı. Çevreden toplanan takviye özel güvenlik elemanları tarafından çevrilen zeytin ağaçları, olaydan birkaç saat sonra alana gelen dozerlerle kökünden sökülüldü. "Köylü çocuğuna köylüyü, üç kuruş için dövdürene lanet olsun" diyen Yırca köylüleri, aralarında

asırlık ağaçların da bulunduğu 6000 zeytin ağacının yok edildiğini söylüyorlar. Ağaçlar kesildikten sonra mahkeme yürütmeyi durdurdu.

Sermayenin hedefi, yoksulları, emekçileri, şehirlerin dışına atarak kendine rant alanları açmak, yoksul köylüyü topraksız, havasız, susuz bırakarak, asgari ücret ve ölüme mahkum etmektir. Yürütmeyi burjuva yasalar ve burjuvazinin mahkemeleri ile durdurmak yetmiyor. Talan, tüm emekçilerin, yoksul köylülerin örgütlü, meşru mücadelesi ile durdurulmalıdır.

Manisa Çevre ve Yaşam Platformu'nun Basın Bildirgesi

Değerli basın mensupları ve saygıdeğer halkımız,

Bizler; dernek, sendika, meslek odaları ve her biri kendi alanında kamu yararına faaliyet gösteren farklı sivil toplum kuruluşları olarak, bugün Manisa'da üçüncüsünü gerçekleştirdiğimiz toplantı ile Manisa Çevre ve Yaşam Platformu çatısı altında bir araya gelme

kararı aldık. Bu kararımızın nedeni, ortak toplumsal ve kamusal çıkarlarımızın bu tür dayanışma ve birlikteliklerle savunulması ve güçlendirilmesi gerektiğine inançımızdır.

Sorunlarımız ortak, mücadelemiz de ortaklaşacak. Yanlış ekonomi, tarım, çevre ve benzer politikaların mağduru olan kitlelerin de temsilcileri olarak, ortak

sorunlarımız nedeniyle mücadelemizi de ortaklaştıracak dayanışma içindeyiz. Hareket noktamız haklılığımızdır. Amacımız ise; doğadaki en değerli varlık olan insanın hakları ile birlikte tüm canlıların yaşam kaynağı olan doğanın da haklarını savunmak ve dünyanın en bereketli topraklarının ekolojik yıkıma karşı korunmasını sağlamaktır. Çünkü doğa-insan ilişkisi konusunda toplumsal bilinç yükseltilemediği sürece, dünyanın bu en bereketli toprakları üzerinde "insanca yaşam hakkı"nın da teh-

dit altına girdiğini görüyoruz. Bu nedenle, ortak toplumsal kaygılar nedeniyle bir sivil inisiyatif olarak gelişen bu girişimin, bir sağduyu refleksi olarak da görülmesini diliyoruz.

Asıl zenginliğimiz Gediz Havzası'dır. Gediz Havzası dünyanın en cennet 7 tarım harikasıdır. Her biri altın kadar değerli ürün olarak "Ege'nin beşbirliği" diye adlandırılan üzüm, zeytin, incir, pamuk ve tütünün de vatanıdır. Üzerinde 4 mevsim tarım yapılabilen dünyada benzeri olmayan bir havzadır. Ülkemize en büyük tarımsal geliri sağlayan Manisa bölgesi de bu havzanın gözbebeğidir. Manisa ve yöresi sayesinde dünya üzüm üretiminde Türkiye daima birinci sıradadır. Bu toprakları dünyanın en cennet vadisine dönüştürerek çağlardır sulayan Gediz Nehri ise bu vadiye can veren bir hayat damarı.

Gediz Nehri'ni can çekiştir hale getiren yanlışlar ve ihmaller zinciri günümüzde ekolojik yaşamın rant kapısı haline dönüştürülmesine kadar uzayınca, dünyanın en bereketli tarım bölgesinin feda edildiği bir manzara oluşmuştur. İzlenen tarım politikasının çiftçinin yoksullaştırılması ve köylünün topraksızlaştırılmasına dönük olması, durumu daha da vahim hale getirmektedir. Bu nedenle

çiftçinin mücadelesi ile ekoloji mücadelesi içiçedir. Milyonlarca yurttaşımızın yaşam ve geçim kaynağı olan Gediz vadisi ile birlikte Manisa ovası, bazı sermaye gruplarının çıkarı için kimyasal ve vahşi madencilik projelerine, jeotermal, termik santral ve çarpık sanayileşmeler ile benzer tehditlerin yaratacağı çevre felaketlerine asla feda edilemeyecek kadar değerlidir. Verimli tarım alanları yine tarım amaçlı korunmalıdır.

Çarpık sanayileşmenin karşındayız. Tarım, sanayinin düşmanı değildir. Sanayileşmek için tarımın yok edilmesi, tarımdan vaz geçilmesi gibi bir anlayış dünyada benzeri olmayan anlayıştır. Tarım alanlarına karşı yok edici saldırganlık içeren, doğayı tahrip eden, yarattığı aşırı kirlenme ile çevreyi tehdit eden sanayileşme anlayışını ancak "özürlü ve çarpık sanayileşme" olarak tanımlıyoruz. İnsanı ve halkı yok sayacak derecede sadece sermayenin çıkarını kollayan, halkın mülkünü acele kamulaştırmalarla sermaye gruplarına peşkeş çeken, ekolojik yaşamı rant kapısı haline getiren uygulamaların karşısında duracağız. Çünkü ortak yaşam alanlarımız ve tarım bölgelerinin feda edilmesi sonucunda yaratılan ekolojik yıkım, artık "insanca yaşam hakkı"nın da doğrudan tehdit edici

boyutlara varmıştır.

Neden Soma'nın altı ölüm, üstü gözyaşı ve zulüm? Zeytin dalının yüzyıllardır neden barış sembolü olduğunun anlamı da iyice sorgulanmalıdır. Dünyanın en güzel coğrafyasında yer alan Türkiye, vicdanların cüzdanların gölgesinde kaldığı bir yer olmamalı. Hukuk biterse insanlık biter, insan hakları kaybolursa toplumsal barış da kaybolur. Kamu düzeni ile kamu hukukunu temsil etmesi gereken devlet ve hükümet temsilcileri ile valiler işveren ağzıyla konuşursa, kamu düzenini sermaye gruplarının özel güvenlik görevlileri kurmaya başlarsa, bu durumda katledilenin sadece zeytin ağaçları değil toplumsal barış olacağının da görülebilmesi gerekir. Bunu en iyi gösteren de Yırca köyü ile birlikte Soma halkının çilesidir. Yüzyıllardır altı kömür üstü ömür iken, şimdi Soma'nın altı ölüm, üstü gözyaşı ve zulüm...

Bizler ise; doğaseverler olarak dünyanın ilk ve en büyük çevrecisi Manisa Tarzanı'nın izinde, halk olarak da siyasetler üstü kulvarda, bilimin meşalesiyle yürüyen birer yolcuyuz. İnsanın, kuşun, kelebeğin, çiçeğin ve ağacın da dostu yuz.

Kamuoyuna saygılarımızla...

Manisa Çevre ve Yaşam Platformu

Halk Çaldağı'na Sahip Çıkıyor

Yurdun değişik yerlerinden gelen yaşam savunucusu, çevreci ve çeşitli kitle örgütleri Çaldağı'nda buluşarak nikel işletmesi için ÇED kararının onaylanmasını protesto ettiler.

Çaldağı'ndaki nikel işletmesi

için 2. ÇED raporunun bakanlıkça onaylanmasına karşı tepkiler Manisa sınırını da aştı. 23 Kasım günü Çaldağı'nda buluşan yurdun değişik bölgelerinden çevreci ve yaşam savunucuları ile kitle örgütleri, Çaldağı için verilen 2. ÇED raporunun onaylanmasını protesto

ederek "Vahşi madencilığe hayır" eylemi gerçekleştirdi. 22 Kasım günü TURÇEP'in bileşenlerinden olan Zirve Dağcılık Kulübü tarafından gerçekleştirilen "Çaldağı'ndaki vahşi madencilığe hayır kampı"nın ardından 23 Kasım günü de "Vahşi madencilığe hayır" etkinliği yapıldı. İstanbul Validebağ, Kuzey Ormanları Sa-

vunması, Soma Yırca, Manisa KESK temsilciliği ve Manisa'dan bazı sivil toplum örgütleri, Yeşil Öfke Aktivistleri, İzmir, Dikili, Salihli, Akhisar gibi bölgelerden gelen çevreci kuruluşlar ve yaşam savunucuları ile Zirve Dağcılık'ın konuğu olan bazı gruplar, başta Söz ve Eylem, GSB, Sol hareketler ve CHP olmak üzere çeşitli siyasi partiler, ÇED raporunun onaylanmasını protesto etmek için Çaldağı'nda buluştu. Böylece yurdun değişik bölgelerinden gelen protesto sesleri Çaldağı'nda yankılandı. 80'den fazla aracın geldiği Çaldağı'nda yaklaşık 500 dolayındaki protestoculara hitaben konuşma yapan TURÇEP Dönem Sözcüsü Yıldız Aktaş, 2. ÇED raporunun da onaylanması ile Turgutlu halkının bir kez daha büyük bir hayal kırıklığına uğratıldığını söyledi.

Bu İdam Fermanını Yırtıp Atacağız

Çeşitli pankart ve dövizlerin de açılarak, "Her yer Çaldağı, her yer direniş", "Yaşasın Çaldağı mücadelemiz", "direne direne kazanacağız" gibi sloganların da atıldığı protesto eyleminde, Turgutlu Çevre Platformu'nun basın

açıklamasında, baştan sona yanlışlarla dolu olan, fay hattını bile ortadan kaldıran ÇED raporunun üstelik halka rağmen onaylanmasının asla kabul edilemez olduğu vurgulandı. Açıklamada, en kısa zamanda gerekli hazırlıkların tamamlanıp konunun yargıya taşınacağı belirtilirken, açıklamanın devamında, "Vahşi madencilik projesine ikinci kez onay verilmesi Gediz vadisinin idam fermanı demektir. Bu idam fermanını yırtıp atacağız. Çünkü haklıyız ve insanca yaşam hakkımızı savunacağız. Tek bir ağacın bile katledilmesine göz yummayacağız. Topraklarımızda sülfürik asite izin vermeyeceğiz. Mücadelemizi her alanda sürdüreceğiz ve ne pahasına olursa olsun topraklarımıza sahip çıkarak, vahşi madencilığe asla geçit vermeyeceğiz" denildi.

Yıldız Aktaş'ın TURÇEP adına yaptığı açıklamasının ardından Validebağ Korusu'ndan Şengül Kılıç da bir konuşma yaptı. Kılıç, "Yurdun her tarafında yaşam alanlarına ve doğaya yapılan saldırılara karşı direniş köprüsü oluşturmaya geldik, Çaldağı'ndan, Yırca'ya, Soma'ya hep birlikte sahip çıkmaya geldik" dedi. Ardından da CHP Milletvekili Hasan

Ören, Özgür Özel ve Sakine Öz de birer konuşma yaparak, Çaldağı'ndaki nikel işletmesinin tüm Gediz vadisini çevre felaketine sürükleyecek kadar büyük bir tehdit oluşturduğunu, ÇED için verilen onay kararının kabul edilemez olduğunu, bu nedenle Manisa ovasını yok edecek bu madenciliğe karşı herkesi mücadeleye beklediklerini vurguladılar.

Özür Bekliyoruz

TURGUTLU Çevre Platformu (TURÇEP), geçmişte yanlışlarını kınadıkları Tayfun Talipoğlu'nun 23 Kasım günü bir derginin etkinliği kapsamında Turgutlu'ya davet edilmesine anlam veremediklerini bildirdi. TURÇEP tarafından konuya ilişkin yapılan basın açıklaması ise şöyle:

TURÇEP olarak sanatsal ve kültürel etkinliklerin yanındayız ve gerek duyulduğunda toplumsal kültürün geliştirilmesine katkı sunacak sanatsal etkinliklere yardımcı olma anlayışına da sahibiz. Ancak bu tür etkinliklerin organizasyonunda 10 yılı yakın zamandır vahşi madencilığe karşı onurlu bir yaşam mücadelesi veren Turgutlu halkının hassasiyetlerini rencide etmeyecek konukların davet edilmesine özen gösterilmesi, davet edilecek kişilerin titizlikle seçilmesi, böylece kültür ve sanatın kirlenmesinin önüne geçilmesini de temenni ediyoruz. Ayrıca bunun Çaldağı'nda eylem olacağı aynı güne denk getirilmesi de manidardır.

Geçmiş yıllarda siyanürlü altın maden işletmeciliğindeki maden şirketinin reklamını yapan ve Uşak Kışladağ ile İzmir Efemçukuru'ndaki siyanürlü altın madenciliğini destekler söylemleri olan

Tayfun Talipoğlu'nun bir derginin etkinliği kapsamında konuşma yapmak üzere Turgutlu'ya davet edilmesini hayretle karşıladık. Tayfun Talipoğlu'nun geçmişteki davranışı tüm çevreciler ve yaşam savunucuların yüreklerinde hala kanayan derin bir yara olarak iz bırakmıştır. Bu nedenle Tayfun Talipoğlu'nun Turgutlu'da katıldığı etkinlikte şimdi de çevreci söylemlerle kendini savunan açıklamaları inandırıcı olmakta yetersiz kalacaktır.

Geçmişteki davranışını kınadığımız Tayfun Talipoğlu'ndan TURÇEP olarak beklediğimiz, o dönemde yanlış yaptığını kabul etmesi ve geçmişteki yanlışından dolayı özür dilemesidir. Ayrıca özür dileyebilmek de bir erdemdir. Aksi taktirde Turgutlu'da katıldığı etkinlik sırasında "kendisinin de çevreci olduğu ve Çaldağı'ndaki nikel işletmesine karşı olduğu" şeklindeki sözleri, samimiyeti ve güvenirliliği bakımından

ONLAR ÇALDAĞI DİRENİŞÇİSİ

ÇÜNKÜ, BAŞKA ÇARELERİ YOK!

yetersiz kalacaktır. Çünkü Tayfun Talipoğlu'nun daha önceki yanlış çevreci güzel bir cümle ile örtülemeyecek kadar büyüktür. Bu nedenle özür dilemedikçe çevreci söylemlerinin çok fazla bir inandırıcılığı olmayacak, samimiye-tinden şüphe edilecek, sadece

geçmişteki yanlışını örtmek için sığınmaya çalıştığı sözler anlamı taşıyacaktır. Turçep olarak, Tayfun Talipoğlu'ndan Özür Dilemesini de Bekliyoruz.

TURÇEP

Karadenizde IŞİD Protestoları

Başta Samsun, Hopa, Amasya ve Çorum olmak üzere Karadeniz il-lerinde de katliamcı ve vahşi terör örgütü IŞİD'in Kobane direnişini kırmak ve toptan yok etmek için yaptığı saldırılara karşı eylemler yapıldı. Emek ve Demokrasi Güç-lerinin çağrısıyla Samsun'da yapılan eylem Öğretmenevi önünde başlayıp İstiklal Caddesi boyunca sürüp Lise caddesindeki okullar kavşağında bir saatlik oturma ey-lemi yapıldı.

Yüzlerce kişinin katıldığı yürüyüş sırasında "Katil IŞİD, İş-birlikçi AKP, Katil IŞİD Orta Doğudan Defol, Her Yer Kobane Her Yer Direniş, Kobane Halkı

Yalnız Değildir, Direne Direne Kazanacağız, Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz" içerikli sloganlar atılıp dövizler taşındı. Yürüyüş sırasında çevreden sevgi gösterileri ve alkışlayanlar oldu.

Karadeniz'de Faşist Saldırıları Devam Ediyor

Kobane'deki IŞİD saldırılarını protesto etmek için İstiklal cad-desinde 8 Ekim Çarşamba günü oturma eylemi yapan gençlere, bazı ırkçı grupların sataşmalarıyla olaylar çıktı. Faşistlerin halkı

galeyana getirme çabaları karşılık bulmayınca, küçük bir grup olan ırkçılar polislerin arkasından küfür ve tehditlerle eylem yapan gençleri provoke etmeye çalıştılar. Eylemciler bu oyuna gelmeyip, saldırılara "Karadeniz faşiz-me Mezar Olacak, Faşizme Karşı Omuz Omuza" benzeri sloganlarla karşılık verdiler. Olayların so-nunda bir kişi hafif yaralandı.

Bu saldırılara polisin tavrı ise hayli ilginçti. Saldırganları dağıtması gereken polisler, oturma eylemi yapan gençleri dağıtmaya çalıştılar. Gençler buna boyun eğ-meyip eylemlerini sürdürünce sal-dırganlar sözlü sataşmalarına de-vam etti. Yine işin ilginç oturma eylemi bitince polislerin oturma eylemine katılanlara kadınların

ayrı, erkeklerin ayrı olay yerinden ayrılmalarını önermesini kimse anlayamadı.

Eylem yerinden ayrılan otuz kişilik gruba ESP' nin bulunduğu pasajın önünde bekleyen ırkçılar yine saldırdı. Eylemci gençler karşılık verince polis araya girip faşistleri sakinleştirmeye çalıştılar. Ayrıca faşistler SYKP il örgütüne saldırarak camlarını kırdılar. Polisler, bu durum karşısında da partililere şikayetçi misiniz derken, sakın ola şikayetçi olmayın der gibiydi.

Siyanürlü Altına Hayır!

Fatsa ilçesi Yukarı Bahçeli Engiz mevkiinde yüz dönüm ormanlık alanda kurulmakta olan altın şantiyesi, çevre köylüler ve yöre derneklerinin direnişleriyle karşılaşmıştı. Bu direnişleri daha görünür hale getirip ülke kamuoyuna mal etmek için yöre derneklerinin çağrısıyla 6 Ekim Pazartesi günü yürüyüş ve miting düzenlendi. Yürüyüşe derneklerin yanında, sendikalar ve sosyalist partiler destek verdi. 6-7 bin kişinin katılımıyla saat 12'de Yunus Emre köprüsünden başlayan yürüyüş Fikri Sönmez Meydanında toplandı. Köylülerin ilgi gösterdiği mitinge ilçe merkezinden fazla katılım yoktu. Ama var olan kalabalık coşkuluydu. Çevre il ve ilçelerden destekler olabildiğince iyiydi. "Siyanür Katliamdır, Fatsa Ünye Halkı Siyanüre İstemiyor, Rüzgar Güneş Bize Yeter, Siyanüre İnat Yaşasın Hayat, İşbirlikçi AKP" gibi dövizler taşıyan yürüyüş kolu, benzeri

sloganlarla tepkilerini dile getirdiler.

Miting alanında grup adına, Gülizar Şendur konuşmasında "direnişimiz siyanürcü şirketin Fatsa'yı terk etmek zorunda kalmasına dek sürecek, toprağımızı kirlettirmeyeceğiz" dedi. Daha sonra özellikle köylü kadınlar olmak üzere yöre halkı siyanürcü şirketi lanetledi. Avukat Alptekin Ocak ise yasal işleyişin başladığını ve mahkemenin öncelikli ola-

rak bu işe el atması ve yürütmeyi durdurması için ellerinden geleni yapacaklarını söyledi. Yine verilen bilgilere göre siyanür havuzlarının yerleşim yerlerine 1-1.5 km. uzaklıkta olduğu ve bunun da bölgenin yağışlı bir iklim şartlarına sahip olmasının getireceği sorunlar nedeniyle kısa bir sürede yörenin sağlıksız bir alana dönüşüp insan-sızlaştırılacağı kuşkusundan söz ediyorlardı. Miting kürsüden okunan dilek ve temenniler ve yöre sanatçıları ile Mehmet Gümüş'ün müzik dinletileriyle saat 15.00 sularında sona erdi.

Belçika'da Burjuvazi Zor Durumda

Euro bölgesi ülkeleri içinde en yüksek borç oranına ve yüksek genç işsiz oranına sahip olan, Belçika'da burjuvazi ekonomik krizin siyasal bir krize dönüşmemesi için çareler arıyor. Mevcut ekonomik krizi emekçilerin, işçilerin sırtına nasıl yıkacağının provalarını yapıyor. İstifa eden hükümetin ardından 25

Mayıs'ta yapılan genel seçimlerden ancak 135 gün sonra hükümet kurulabilmesi istikrarsızlığın hangi noktada olduğunu gösteriyor.

4 partiden oluşan sağ hükümete başkanlık eden Charles Michelin, seçim çalışmalarında da gündeme getirdiği ekonomik önlemler paketi ile, iktidarın ilk hamlesi duruvara toslamış durumda.

Emeklilik yaşını arttırmak, ücretleri dondurmak, kamu harcamalarını kısmak gibi emekçileri ekonomik ve sosyal açıdan tamamen baskı altına alacak paket, haber ajanslarının yorumlarına göre 2. Dünya Savaşından bu yana düzenlenen en büyük gösterilerle karşılık buldu.

Demir çelik ve liman işçilerinin de katılımıyla 100 bin kişiyi bulan protesto yürüyüşünde, bazı araçların yakıldığı, polisle çatışma sonucu 14 kişinin yaralandığı söyleniyor. Büyük şirketlere verilen teşvik primlerinin arttırılması, memur alımlarının durdurulması, savaş uçağı alımı için 6 milyar euro harcama yapılması ve sosyal yardım kesintileri "Birleşen halklar asla kaybetmez! Kesintilere hayır!" sloganlarıyla protesto edildi. Burjuvazinin organize saldırılarına karşı, sendikalar 15 Aralık'ta yapılacak bir genel grev çağrısı yaptı.

Yunanistan'da Protesto ve Anma

Kasım ayında Atina'da binlerce kişinin katılımıyla, hükümetin yürürlüğe koyacağı yeni eğitim yasası protesto edildi. Yunanistan genelinde 500 okulu işgal eden öğrenciler, yeni yasanın yürürlüğe girmesiyle, eğitim standartlarının düşeceğini, eğitimde bütçe kesintisiyle eğitimin zorlaşacağını ve ailelere eğitim için ekstra mali yükler getireceğini söylüyorlar.

Hükümet, Syriza partisini bu gösterilerin arkasında olmakla suçluyor. Yunanistan'da 1973 yılında askeri cuntaya karşı gerçekleşen 17 Kasım öğrenci ayaklanmasının 41. yıldönümü nedeniyle, Atina sokakları bir kez daha

protestocularla doldu. 17 Kasım olaylarının başladığı Politeknik Üniversitesi'nin kampüsünden, ABD konsoloslughuna yapılan yürüyüşte, emperyalizm karşıtı sloganlar atan göstericilere polis

saldırdı.

41 yıl önce öldürülen 20 gencin anmasına katılanlar "1973 olayları belli bir zamanın ürünü değil. Onlar bize nasıl savaşaçağımızı öğretti. Savaşmayanların ise kaybedeceğini..." ifadesini kullandılar.

Ortak Mücadeleyi Enternasyonal Zeminde Örelim

A. Hakan Güvenir

“Kürdistan’ın Kurtuluşu” meselesinin, her durumda “Türkiye’nin Kurtuluşu” başlığı altında ele alınması, istisnalarıyla birlikte Türkiye komünist ve devrimci hareketinin başlıca sorunlarından bir tanesidir.

Ortak mücadele hedefi ve ortak kurtuluş düşünün, anlaşılır olmasının sebepleri var kuşkusuz. Somut ve güncel olarak toplumsal kurtuluş mücadelesinin ölçeğinin ve nesnesinin ilk adımda ulus devlet olması bunlardan bir tanesidir. O ulus devlet sınırları içindeki devrimci muhalefet güçlerinin tarihsel ortaklıkları başta olmak üzere pek çok temas ve kesişim alanı olması da bir diğeri. Ancak Türkiye ve Kürdistan somutunda bu durumun, ortak mücadele hedefi ve ortak kurtuluş düşünün enternasyonal düzeyde kavranıp somutlanmasını engelleyen sonuçları olduğunu gözden kaçırmamak gerekiyor.

Tarihin bir döneminde, özel bir zorlama ve müdahaleye gerek kalmaksızın, neredeyse aynı kaynaklardan beslenip, beraberce yoğurulup mayalanan Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketinin enternasyonal düzeyde kurulamayan ortaklık bilinci Türkiye merkezli şekillendi. Türkiye merkezli şekillenen bu ortaklık bilincinin, günümüzde, bölge ve dünya gerçekliğinde ortaya çıkan somut ve acil sorunlara yanıt verebildiğini söylemek oldukça güç.

1. Uzun bir dönem Türkiye devrimci hareketini besleyen önemli bir kaynak olan Kürt dinamiği, bir süredir kendi coğrafyasına akmaktadır.

2. Aynı durum, aynı ölçekte ol-

masa dahi, bölünmüş Kürdistan’ın diğer parçaları için de geçerlidir. Bu durum, yakın zamana kadar bulundukları ulusal devletlerin siyasal tablosu içinde belli yerler tutan Kürdistan’ın siyasal öznel-rini, Kürdistan’ın müstakil siyasal tablosu içinde bir yerlere yerleştirmekte ve bu tablo içindeki siyasal bölünmeler de net olarak şekillenmektedir.

3. Kürt dinamiği bir süredir aktığı kanallarda, içerisinde pek çok eğilimi barındıran ve aslında kendi içinde devrimci, liberal, muhafazakar siyasal kimlik ve gruplaşmaları olan bir ulusal bütünlük ve gerçeklik olarak şekillenmiştir.

4. Kürt devrimci dinamiği, geçmiş dönemlerde bulunduğu ulusal devletlerin siyasal süreçleri, bu devlet sınırlarındaki devrim veya demokrasi mücadeleleri bakımından önemli bir özne olarak şekillendi. Bir süredir bu dinamik emperyalist yayılma, dinci gericilik, ulusal ve etnik savaş tehlikeleri karşısında, bütün bir bölge nezdinde en önemli ve belirleyici dinamik halini almıştır.

5. Bölgedeki siyasal gelişmeler, Güney Kürdistan’daki devlet yapılanması, Batı Kürdistan’daki devrimci oluşum ve IŞİD gerçeği, bölünmüş Kürdistan’ın parçaları arasındaki çekim gücünü, aksi yöndeki statükonun tüm ağırlığına rağmen kuvvetlendirmekte, birlik ve ortaklık bilincini tüm bir Kürdistan coğrafyasında canlı bir şekilde ayağa kaldırmaktadır.

6. İktisadi ve modern sınıfların oluşumu bakımından, yani “tarihsel manada geri kalmış” olarak kabul edilen Kürdistan coğrafyasında, siyasal ve toplumsal süreçler inanılmaz bir hızla gelişiyor. Bölünmüş

Kürdistan’ın parçalarında hüküm süren ulus devletlerin içerisindeki devrim veya demokrasi mücadelesi bütün bu gerçeklik içinde şekillenen Kürdistan’ın hızına yetişemiyor. Bu mücadelelerin özneli bu gelişmelerin ortaya çıkardığı ihtiyaçlara dönük devrimci çözümler üretmiyor.

7. Uluslararası sermaye, bölgeye, şekillenen yeni Kürdistan gerçekliği ekseninden yaklaşıyor ve kaygılarının temelinde Kürdistan coğrafyasında denetimin mutlak kılınıp sermayenin ihtiyaçlarına en iyi yanıt verecek entegrasyonun sağlanması bulunuyor.

8. Türkiye komünist ve devrimci hareketi, Kürdistan ile ilişkisini, Kuzey Kürdistan’daki devrimci dinamiğin Türkiye’nin demokratikleşmesi veya devrimci kurtuluşu hedefine bağlanması ihtiyacı üzerinden kurabileceği zemini hızla yitirdiği bir zemine sürükleniyor.

9. Komünistler, bölge politikalarını ve Kürdistan siyasal hareketleriyle ilişkilerini, resmi olarak kurulmuş olmasa dahi, Kürdistan’ın ulusal bütünlüğe sahip bir ülke olduğu kabulü üzerinden şekillendirmelidir.

10. Bu çerçevede, Kürt ulusal birliğinin kurulması yönündeki çabaları ve Kürt halkının mücadelesi ile yakaladığı bu olanağın nihai çözüme ulaşmasını desteklemek, komünistlerin öncelikli görevleri arasında sayılmalıdır. Sadece Kürt ulusal sorununun nihai çözümü bakımından değil, Kürt devrimci dinamiği ile Türkiye ve bölge işçi sınıfının kalıcı ittifakının sağlanabilmesi bakımından da bu noktayı önemsemek gerekiyor.

Sosyalizm, Demokratik Özerklikten Daha Geri Bir Kavram mıdır?

N. Fırat

21 Eylül'de Özgür Gündem.com sitesinde Cengiz Baysoy imzasıyla "Sosyalizm kavramı Demokratik Özerklik kavramından geri bir kavramdır" başlığıyla bir yazı yayımlandı. Yazının yayımlandığı siteden anlaşıldığına göre, Baysoy, Otonom Dergisi'nin editörüdür ve yazının içeriğinde Otonomcu Marksizm'den tanıdık argümanlar sık bir biçimde kullanılmaktadır.

Yazı içerik olarak, SSCB'nin çözülmesi sonrasında sosyalist solda oluşan karamsar tablonun yarattığı ideolojik, politik gerilemenin sonucu birçok temel kavramın terkedilmesi sorunsalını işlemektedir. Ancak Marksizm'le kurulan ilişki bağlamında düşünüldüğünde kavramların içinin boşaltıldığını görmek gerekir. Örneğin bir kısım solcular, Marksist olmadıklarını söyleyebilirler ve kendi kavram setlerini oluşturmak suretiyle, kendi teorik pratik alanlarını oluşturabilirler. Böyle bir yönetime kimsenin itirazı olmaz, sadece kavramlar üzerinden bir tartışma yürütülebilir. Ancak günümüzde bu yöntem pek kullanılmamakta, Marx' la ya da Marksizm'le referans noktaları devam ediyormuş gibi davranma-

ya özen gösterilerek, Marx eğer sağ olsa kendisinin bile şaşıracağı önermeler, Marx adına, ya da Marksizm adına ortaya dökülmektedir. Cengiz Baysoy'un yazısında da aynı yöntem kullanılmakta ve kavramların içi ya boşaltılmakta, ya da çarpıtılmaktadır.

Sosyalist solun bir kısmının temsil ettiği sosyal şoven anlayış, sosyalist hareketin tamamının sırtına yüklenerek, genelleme yapmak suretiyle Marksizmin temel kavramları anlamsızlaştırılmak istenmektedir. Proleterya enternasyonalizmi gereği Rojava ulusal kurtuluşu ile dayanışma içine giren devrimci tutumlar bir çırpıda yok sayılmaktadır.

Ancak bir itiraz olarak "ben bu eleştiriyi Rojava'daki mücadeleyi küçümseyenlere, destek vermekten kaçınanlara yönelik söyledim" denilebilir. Mesele burada Rojava devriminden ziyade Marksizmin temel kavramları üzerinedir. Bu nedenle de yapılan tahrifat Kürt özgürlük hareketi üzerinden gizlenmeye çalışılmaktadır. Bize göre "demokratik özerklik" kavramının Kürt hareketinin bugüne değin Rojava' da ortaya koyduğu performans üzerinden baktığımızda, Cengiz Baysoy'un otonomizmi ile herhangi bir ilgisi yoktur.

Cengiz Baysoy'un iddialarını

anlayabilmek için ilkin onun savlarını alıntıyalım:

"Sosyalizm kavramı 'demokratik özerklik' kavramından geri bir kavramdır. 'Bizim gibi Komünistler' bunu söylemekten asla geri durmayacaktır. Demokratik özerklik kavramı komünalist demokrasidir ve 'sosyalizm' kavramına değil 'komün', komünalizm ve 'komünizm' kavramına daha yakındır..."

"Sosyalizm için kurucu olan 'temsil'dir. Sosyalizm emekçiler adına bu mülkiyet hakkını bir temsil ilişkisi olan 'devlet'e devreder. İşte sosyalizm kavramının kilitlendiği nokta burasıdır. Devlet mülkiyetini emeğin üretici güçler üzerindeki gücü olarak görmesidir..."

"Sosyalizm kavramı emeği ücretli emek altında sınıflaştırmaktan çıkaramamış, tam tersine toplumsal birikim adına emeği ücretli emek altında sınıflaştırmaya devam ettirmiştir."

Yukarıda alıntılanan görüşlere baktığımızda Baysoy, ilk olarak proleterya diktatörlüğünü eleştiriyor ve akabinde ise Sovyet deneyiminden hareketle bu devletin ücretli emeği ortadan kaldırmadığı için yıkıldığını iddia ediyor.

Referanslarımız Marksizm'le

ilişkili ise hâlâ yani kullandığımız kavramlar, Marx’a, Marxizme ilişkin ise eğer ilkin, Komünist Manifesto’ya, sonra da Marx’ın Gotha programının eleştirisinde ne dediğine bakmak gerekecektir. Komünist Manifesto’da anlatılan ifadeyi aktarırsak eğer Marx’ın devlet meselesine nereden baktığı daha net anlaşılacaktır.

Manifesto, “Proletarya, kendi siyasal egemenliğini, tüm sermayenin adım adım burjuvazinin elinden koparılmasına, tüm üretim araçlarının devlet elinde, yani egemen sınıf olarak örgütlenmiş proletarya elinde yoğunlaştırılmasına ve üretici güçlerin büyüklüğünün olabildiğince hızla artırılmasına kullanacaktır.” demektedir.

Marx bu düşüncüyü Gotha programının eleştirisinde daha da ileri götürür ve şöyle devam eder: “Kapitalist toplum ile komünist toplum arasında, birinden ötekine devrimci dönüşüm dönemi yer alır. Buna da bir siyasal geçiş dönemi tekabül eder ki, burada, devlet proletaryanın devrimci diktatörlüğünden başka bir şey olamaz.”

Tartışmanın yönteminin belirlenmesi amacıyla şöyle denilebilir: Komünistler, egemen sınıfın dilini kullanmazlar söylemlerini kendi kavramları üzerinden kurarlar. Bu nedenle de komünizme geçiş döneminde proletarya diktatörlüğünü, ya da proletaryanın siyasal egemenliğini tartışma konusu yapmazlar.

Rojava’ da ortaya çıkan durum ilkin devletsizlik süreci değildir. Tam tersine “demokratik özerklik” kavramı devlet kavramı dışında ele alınamaz. Özerklik kavramı, devrimin gerçekleştiği

parçanın bütünle ya da merkezi devletle kurduğu ilişkinin, demokratik bir biçimde yeniden tarif edilmesidir. Ayrıca Rojava bölgesi sanayileşmiş bir alan değildir. Tarımsal üretim ağırlıklı küçük üretimin yaygın olduğu bir bölge olması itibarıyla kurulan ilişkinin de buna uygun olarak elbirliği üzerinden şekillenmesi olağandır. Ancak bu elbirliğinin komünalizm olduğunu söylemek sapla samanı birbirine karıştırmaktır. Rojava devriminin en önemli özelliklerinden biri de, kadın erkek ilişkilerinde eşitlik çabası ve laik, seküler ilişki biçimlerinin bölgedeki gericiliğe karşı bir mevzii haline gelmiş olmasıdır.

Ücretli emek meselesi üzerine düşünmeye başladığımızda bize yine en iyi argümanları, Gotha programının eleştirisi sağlayacaktır. Marx, burada detaylı olarak ücretli emeğin konumunu net bir şekilde ifade eder. Komünizme geçişin ekonomik olgunluk düzeyi ile adım adım gerçekleşeceğini anlatır. Bu nedenle de, Proletarya diktatörlüğü ile sermayenin devletini birbirine karıştırmaz. Ayrıca Marx’a ve Engels’e göre devlet, tepeden inme bir yöntemle toplumu, mülk sahibi ve mülksüzler olarak bölmemiştir. Üretici güçlerin gelişme evresinde, iş bölümünün mülkiyet ilişkilerini doğurması devamında mülkiyeti, yani ekonomik planda kurulmuş ilişki biçimlerini garanti altına alma üzerine şekillenen bir yapı olarak ortaya çıkar. Bu bir “zuhur etme” durumundan ziyade üretim ilişkileri sürecinde egemen olanın egemenliğini güvence altına alma çabasıdır. Bu nedenle burjuva devlet yıkıldığında, egemenlik ilişkileri ortadan kalkmış olmaz. Toplumda özel mülkiyete dayalı

ekonomik ilişkilerin bütünsel tasfiyesi gerçekleştirilmeden ve işbölümü ortadan kaldırılmadan insanlar, arzu ediyorlar diye kendi başlarına komünal ilişkiler kurabilir durumda gelmezler. Proletarya diktatörlüğü, ihtiyacı bu zorunluluktan doğar. Ancak Cengiz Baysoy’un yazısı ve daha önce bir derleme olarak çıkarttıkları “Diyalektik Sınıftır” adlı derlemeleri dikkate alınacak olursa yapılan temel eleştirinin, Marksizm’e yönelik toptan bir eleştiri ya da Marksizm’e karşı bir saldırı olduğu görülmelidir.

Komünizmin kurulabilmesi, Baysoy’a göre, sınıf mücadelesi üzerinden gerçekleştirilemez. Sınıf mücadelesi, bugün kapitalizm koşullarında ücretli emek ve sermaye arasında süren bir ilişkiler ve antagonist çelişkiler bütünüdür. Emeğin, “ücretli emek” haline getirilmesi, sermayenin kendini üretmesinin yegane biçimidir.

Ancak Baysoy’a göre işçi sınıfının sınıf kimliği edinmesi sonrası yürüttüğü mücadele biçimleri özünde reformisttir, sermaye sınıfını yeniden üretmektedir. Bu nedenle sistemi yıkacak ve toplumsal kurtuluşu sağlayacak temel olgu emeğin, ücretli emek olarak sınıflandırılmasını reddetmesi ve elbirliğine yönelmesidir. Baysoy’a göre bu sürecin üretici güçler ve üretim ilişkileri süreciyle bir ilgisi yoktur. Bu nedenle de Baysoy, sınıf mücadelesini reddederek aslında “devrim” kavramından vazgeçmiş olmaktadır.

Marksistler bilirler ki, nesnel olarak sınıfın kendi farkına varması, onun kendi mücadelesiyle deneyimlediği birşeydir. İşçi sınıfının kendisi için sınıf haline gelmesi, sınıf mücadelesinin ve anta-

gonizmanın temelidir. Devrimin zorunluluğu sınıflar arası ilişkidir, yani sınıf antagonizmasıdır. Krizler ise devrimci süreci hızlandırırlar. Bu nedenle de sınıftan vazgeçtiğinizde devrimden de vazgeçmiş olursunuz

Çünkü Otonomist Marksizm adıyla Avrupa’da ortaya çıkan hareket, doksanlı yılların temel argümanını bugün örtük olarak sahiplenmeye devam etmektedir. Bu argüman liberalizmin zaferini ilan etmesini tescil eden bir argümandır. Buna göre artık kapitalist sistem büyük krizler yaşamayacak, ortaya çıkan krizler ise düzeltici işleve sahip olacaktı. Bu nedenle devrimci bir kriz döneminden bahsetmek artık anlamsızdır. Böyle bir durumda sınıf mücadelesinin devrimci bir sürece evrilmesi olanağı ortadan kalktığı ölçekte, geriye sadece sömürüyü sınırlandırma mücadelesi kalıyordu. Ayrıca kazara Ekim devrimi türünden bir devrim gerçekleşirse, ki, Ekim devrimi nasılsa devlet kapitalizmiyle sonuçlanmıştır, ortaya devlet kapitalizminden başka bir şey çıkmayacaktır.

Baysoy, burada önemli bir hata yapmaktadır. Kapitalist toplumda devletin ekonomik planda zaman zaman sermaye sınıfının gelecekteki çıkarlarının lehine yatırımlar yapmasının ve üretimde bulunmasının ve hatta devlet işletmelerinin yaygınlaşmasının, sermaye sınıfının ihtiyaçları üzerinden sermaye birikimin sağlanmasının bir gereği ve dönemsel bir ilişki olduğunu görmemektedir. Ülkedeki sermaye yetersizliği üretim araçları üretimini gerçekleştirmeye cevaz vermediğinde, bu alandaki sermaye yatırımlarını sağlamak için ya yabancı sermayeye başvurursunuz ya da devlet

aracılığıyla bu alanda yatırımları gerçekleştirirsiniz. Bu anlattığımız Marx’da birinci kesim olarak adlandırılan üretim araçlarının üretilmesi sürecidir. Bu durum bir “devlet kapitalizmi” gibi uyduk bir kavrama tekabül etmez. Bu durum sermayenin devletine işaret eder. Devlet sermayenin geleceğini güvence altına alma amacıyla bu yatırımları gerçekleştirir. Yoksa devlet bir ekonomik aygıt değildir. Bu yüzden de devlet kapitalizmi adıyla anılacak bir toplumsal sistem söz konusu değildir. Kapitalist sistem tek başına bir üretme biçimi değildir. Rekabeti, sermaye sahiplerini, egemenlik araçlarını ve ücretli olarak emeğini satmak zorunda kalanları içeren bir bütündür.

Otonom Marksizm, temel ilişki biçimi olarak, sınıf kavramının yerine çokluk- devlet ilişkisi üzerinden bir denklem kurmaktadır. Kurulan bu denklem sınıf kavramının yerine çokluk kavramını ikame etmekte, diğer yandan ise egemen sınıf olan sermaye sahiplerinin yerine devleti geçirmek suretiyle, toplumsal yapıdaki sömürüyü ve diğer baskı biçimlerini belirsizleştirmektedir. Aslında sermaye sınıfının egemenliğinin bu tür belirsizlikler üzerinden pekiştiği düşünülürse, sömürüye karşı mücadelede hedef durumundan çıkmış olmaktadır.

Sosyalizmde devletin varlığının devam etmesi onu komünizme giden yolda engel haline getirmez, tam tersine kolaylaştırıcı bir işlevi içerir. Emeğin birliği ve dayanışması tüm toplumsal yapıda genel ilişki düzeyine yükseldikçe temsiliyet ilişkileri ortadan kaldırılabilir değildir. Bir önceki toplumda en başta proletaryanın kendi içindeki rekabet ortadan

kalkmadan, dışlanmışların, diğer ezilenlerin, kadınların sosyal eşitliği ve özgürlüğü sağlanmadan, güvence altına alınmadan bir sonraki evrenin kurulması mümkün değildir. Temsil ilişkisinin denetlenebilir olması, demokratik katılımın sağlanabilmesi, olanaklı işlerdendir. SSCB’nin bu alanda iyi bir sınav vermemiş olması bu söylediklerimizin olanaksızlığı anlamına gelmemektedir. Geçmiş sosyalizm süreçlerinin başarısızlığı, partinin veya proleter devletin varlığından kaynaklanmaz.

Parti önderliğinin yaptığı hataları ve devlet aygıtında temsil görevlerini üstlenenlerin kendi konumlarına yabancılaşmasına neden olabilecek bir dizi yanlış konuşmak gerekirken, tüm sorumluluğu partiye ve proletarya devletine yüklemek aslında anarşizmin argümanlarını yeniden örtük olarak üretmektir.

Ancak tabandan kitlelerin katılımının sağlandığı demokratik bir iktidarı anlatmak başka bir şey, iktidarı reddeden anlayışı savunmak başka bir şeydir. SSCB’nin yenilgisi sonrasında anarşizmin gülünç tezlerine koşarak oradan teori üretmek gülünce bir durumdur. Bugün komünizme yönelik ne biliyorsak ya da neyin yanlış, ya da yapılmaması gerektiğini görmüşsek, SSCB’nin sosyalizm tarihine yaptığı katkılar üzerindendir. Bugün emekçi sınıfların geçmişe göre mücadelelerinde işleri biraz daha zorlaşmışsa, ancak sosyalizmin gerçekleşebilir bir şey olduğuna ilişkin umutlar artarak devam ediyorsa, Ekim devriminin ve onun devletinin komünizm yolundaki katkılarının sayesinde.

İnsanlığın Yaşamsal Varlığı

Mustafa Özkan

Kapitalizm, gereksinimlere yönelik üretimden ziyade kazançca yönelik üretimi ön plana çıkardığı için barbarca doğanın insanlığa sunduğu tüm kaynakları tüketerek yok etmektedir. Nefes aldığımız havayı, yaşamsal kaynağımız olan bitkileri, hayvanları ve olmazsa olmazımız olan suyu bile bir meta haline dönüştürerek adeta günlük kazançlar uğruna evrenin tüm değerlerini yok etmektedir. Öyle bir yağmalama ve günlük kazanç sevdasına kapılmışlardır ki, bu doğal kaynakları çok tüketene ödül veren bir sistem oluşturulmuştur. Tüm kapitalist sistemlerde bu durum böyledir ama bizim ülkemizde, barbarlıkta yarışılmaktadır adeta... İrili ufaklı derelerin, uzunluğu ve su seviyesi dünyaca ünlü ırmakların, sayısını bile sayamadığımız göllerin, sulak alanları dillere destan havzaların ve imrenilecek düzeyde yeraltı sularının olduğu ülkemizde su varlıklarının yok olmak üzere olmasının, her değer paraya çevrilip alınıp satılır hale dönüştürülme barbarlığından kaynaklandığını vurgulamak doğru bir saptama olur sanırım..

Bu böyle gittiği sürece sınıfsal ayrım gözetmeyen doğa, sömürünün hesabını sömürene bile avantaj sağlamadan hepimizi cezalan-

dıracaktır. Doğal kaynaklar yok olunca onlardan rant elde edenlerin de sonu gelecektir ama nasılsa rantı başkaları elde ediyor, cezasını da çeksinler deme lüksümüz yok aslında. Sömürenleri ayıralım deme seçeneğimiz de yok ne yazık ki. Ama işin ilginç sömürenin de yaşamsal kaynaklarını korumak için savaşım yine bizlere, işçi sınıfına, ezilenlere düşmektedir maalesef. Çünkü kapitalist barbarlar, sonlarının geleceğini bile bile de olsa, rant uğruna her şeyi tüketime sunma akılsızlığını her alanda göstermektedir.

Bu yok etmelerin en başında su gelmektedir. Suyumuz, dünyayı kirleten dev sanayi şirketlerinin hizmetine sunulduğu yetmiyormuş gibi, herkesin ortak malı olmasına karşın sermaye tarafından mal edinilerek ücretsiz kullanılamaz hale sokulmuştur. Öyle olunca da tüketimi çoğaltmak için reklam dahil her şey yapılmaktadır. Bir yandan sanayi atıklarının masraf oluşturmaması diye sulara salınmasına göz yumularak; diğer yandan derelerin önü kesilip sermayenin insafına bırakılıyor sularımız. Bu da yetmiyormuş gibi, yer altındaki birinci su tabakasını bitirme yarışına girilerek 150 metrelerden su çıkarılmaya başlayınca Anadolu'nun sulak alanları çöle dönüştü. Doğal dengeyi sağlayan en önemli varlık olan ormanlar yok edilince, yağış düzen-

sizliği su kaynaklarının sonunu getirdi. Adeta toprakla insanlığın arasına duvar örercesine betonlaşma yarışına girilmesi, yağışların toprağa ulaşımını engelleyip, suyun yağar yağmaz denizlere inmesini sağladı. Böylece de doğal denge bozularak yağışlar azaldı veya mevsimsel olarak sarkmalar oluştu.

Bu tür doğal dengeyi bozacak barbarlıkların yanında suyu en önemli kazanç kaynağı haline dönüştürme çabaları her kaynağın önüne bir su tesisi yapılmasına yol açtı. Öyle ki, belediyelerin musluktan verdiği suların fiyatı adeta damacana suların fiyatıyla yarışırılarak ücretli su alımı ön plana çıkarılıp, suyun tüketimi bir kat daha artırıldı. Çünkü içme suyu elde edilmek için kaynakların kurutulmasının zararının yanında, doldurup boşaltırken de sular yok ediliyor. Alınıp satılır hale getirilen bu varlığı insanlık artık kendi malı saymadığı için ise, koruyup gözetmesinin anlamsızlığına inanıyor. Öyle ki olanağı olanencilce ne kadar fazla tüketirsem o kadar fazla pay alırım mantığı ile kullanma çılgınlığı yaşanıyor. Ama yine de bu aşırı tüketim hırsı ve yok edilme barbarlığının ortadan kaldırılması mümkündür. Bunun için yapılması gerekenleri yapmak yeterlidir.

Yapılması gerekenlerin ba-

şında su varlıklarının alınır satılır olmasına son verilmesi gelir. Şimdi böyle olunca zaten bedava deyip daha çok tüketilir diyenler olabilir. Oysa insanlara bu varlığın kendisinin olduğunu anlatılıp, ihtiyaç dışı tüketimlerle bu varlığın yok olacağı algılatılırsa tüketmekten ziyade koruyacağından kimsenin şüphesi olmasın. Şu andaki sistemde insanlar nasılsa paramı verip alıyorum, satanlar çözümünü bulur mantığıyla yaklaşıp, parasının yettiği oranda tükettikçe tüketiyor.

Yine bilindiği gibi, belediyelerin sattığı suların ticari kullanımı ile zorunlu kullanımı arasında ücret farkı yok. Öyle ki, şehir suyuyla araç yıkadığını reklam yapanlar diğerlerinden üç-dört kat fazla para kazanırken ödediği su

ücreti, elini yıkamak için kullananla aynı. Bu durum kapitalist barbarlık yasalarına bile aykırı.. Madem bu varlığı meta olarak görüyorsunuz, kazanca dönük kullanımın ücretini arttırın bari. Bu sistem içinde bile istense tüketim çılgınlığı azaltılabilir. Örneğin, kişi başı üç ton suyu bedava yapıp, üzerine çıkanlara kademeli olarak fiyat artışı sağlarsanız, hiç değilse varlıklı olanların aşırı tüketimini engeller, yoksul olanlara da zaten bedava vermeniz gerekeni verirsiniz. Böylece az kullanan kendi varlığı olduğunu algılar, çok kullanan da pahalı bir ürün olduğunu anlayıp, kullanımı kısar. Yaparlar mı yapmazlar...Çünkü sistem varsılların sistemi, yoksulları düşünecek değil ya...

Ama asıl mesele eğitim ve

sistem meselesidir. Eğitim meselesidir çünkü bu varlıkların yok olabileceği ve yok olunca da kendisinin yok olacağını algılayan insanlar ihtiyaçtan fazlasını kullanmaz. Sistem meselesi, çünkü bu sistem ihtiyaçtan fazlasının kullanılıp para kazanmaların sistemi.

Öyleyse tek seçenek sistemi ortadan kaldırmaktır. Onun içinde bu barbar sistemin sahibi olan burjuvaziye karşı savaşımı örgütlemektir. Burjuvaziye karşı savaşımı yürütecek yegane sınıf ise İşçi Sınıfıdır. İşçi sınıfı iktidarında ise bu varlıkların sömürü aracından çıkarılıp, herkesin ortak değeri olduğu algılatılırsa bırakın tüketmeyi, korumanın yollarını insanlığın kendisi bulur.

KH Konferans Kararları:

Karar No: 1

Kürt halkının kendi kaderini tayin etmesi doğrultusunda yürüttüğü mücadele ivmelenerek sürüyor. Kürtler, tarihin hiçbir döneminde kendi kaderlerini tayin olanağına bu kadar yakın olmamıştır.

Bugün hem nesnel koşullar, uluslararası ve bölgedeki gelişmeler, hem de öznel koşullar Kürt halkının dört bir parçasındaki mücadelesinin ulaştığı boyut ve Kürt ulusal birliğinin kurulmasına yönelik çabalar, bir Kürt devletinin kurulmasını güçlü bir olanak dahiline getirmiştir. Süreç, Kürdistan'ın her bir parçasında eşit biçimde gelişme de genel eğilim, Kürt devletinin kurulmasına doğrudur.

Komünist hareket Kürt halkının mücadeleleriyle yakaladığı bu olanağın nihai çözüme ulaşmasını destekler. Bunu hem Kürt ulusal sorununun nihai çözümü, hem de işçi sınıfının devrimci mücadelesi için en elverişli çözüm olarak görür.

Bu bağlamda Kürt ulusal mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olan Kobane'de IŞİD'e karşı verilen kahramanca mücadeleyi selamlar.

Karar No.2

Konferans Bir önceki konferansın aldığı Komünistlerin Birliği ile ilgili kararını yeniden onayladı.

Komünist Hareket, önüne koyduğu Komünist parti kurma görevini tüm Komünistlerin katılımına açık bir faaliyet olarak ele alır. Bu faaliyetin her aşamasında Komünistlerin birliğinin sağlanması hedefini gözetir.

Hareketimiz; "komünistlerin birliği" sorununun çözümünü, kendi bağımsız ideolojik, politik ve örgütsel çalışmalarına sıkı sıkıya bağlı bir faaliyet olarak ele alır. KH'ye göre birlik faaliyetleri güç kazandıkça, hareketin bağımsız faaliyetinin daha da yetkinleşmesi ve ilkeli duruşunun netleşmesi komünistlerin birliğini zorlaştıran değil, tam tersine komünistlerin birliği çalışmalarına güç katan, birliğin devrimci ilkeler temelinde yükselmesini sağlayarak onu kolaylaştıran çok önemli bir etkidir.

Savunma Konumunda Kalma

Erkan Bilmez

Bugün Türkiye’de işçi sınıfının ve toplumsal mücadele dinamiklerinin halet-i ruhiyesini belirleyen en önemli olgu savunma konumunda direnme olgusudur. Toplumun bütün katmanlarına yayılan, bürokrasinin ve yargı kurumlarının içerisindeki kilit noktaları ele geçiren ve sosyal hayata müdahale eden muhafazakar bir sermaye partisi hükümeti(AKP), işçi sınıfında ve diğer toplumsal mücadele dinamiklerinde haliyle bir korku yaratıyor. Bu korku olgusunu belirleyen algı ise “burjuva demokratik” kurumların, muhafazakar sermaye hükümeti tarafından tasfiye edileceği tehlikesinden geliyor. Hatta yer yer bu tehlike “faşizm” ile açıklanıyor. Hal böyle olunca işçi sınıfı içerisindeki kimi unsurlar, bu tehlikeye karşı demokratik kurumları korumak adına görece “seküler” sermaye partisi (CHP) den medet umabiliyor. Bu çok şaşırtıcı değil, işçi sınıfının en örgütsüz olduğu bu dönemde; sınıf hareketinin “tehlike” hissederek savrulmalar yaşaması doğaldır. Ancak şaşırtıcı olan ve doğal karşılayamayacağımız şey; Türkiye’de ki sosyalist hareketlerin burjuva demokrasisine yönelik bir “tehlike” öngörerek, korumak adına ona dört elle sarılmasıdır. Bu

gün gerçekleştirilen ittifakların gerçekleşme zemini budur, yani “tehlike”de olan burjuva demokrasisini korumaktır.

Türkiye sosyalist hareketi içerisinde, her kriz ve her toplumsal eylemlilikler sonrası “hazırlıksız yakalandık!” sözü çok yaygındır. Bunu en net şekilde Gezi başkaldırısı sırasında da gördük. Birçok sosyalist grup, hazirandaki eylemlilik sürecine hazırlıksız yakalanıldığı noktadan dem vurdu. Aslında bu “hazırlıksız yakalanmak” sözü çok vahim anlamlar içeriyor ancak daha önemlisi ilk önce hazırlıktan ne anlamamız gerektiğini ve ne için hazırlanmamız gerektiği noktasında kafaların netleştirilmesi gerekiyor. Söz ve Eylem dergisi’nin Kasım sayısının başyazısı; “Konferansımız Yaklaşırken”de Komünist Hareket’in gerçekleştirecek olduğu konferans öncesi bir önderğerlendirme yapılırken bugünün ihtiyacı tek cümlede şöyle özetleniyordu; “Devrim için partiye, parti için ise örgütlü bir hazırlığa ihtiyaç var!” Bu yalın şiar aslında her şeyi de özetliyor; işçi sınıfının devrimci önderliğinin olmadığı günümüzde en acil ihtiyaç bu önderliği yaratacak örgütlü bir hazırlıktır. Önüne bu tür bir hazırlık çalışması koyan Komünistler için öncelikli hedef, bu

hazırlık çalışmasına bağlı olarak devrimci bir önderlik yaratmak için kendi örgütsel düzeyini yükseltmektedir. En önemlisi ise bu hazırlığı işçi sınıfının içerisinde yaratmaya çalışarak, daha bugünden başlayarak işçi sınıfını belli hedefler ve talepler doğrultusunda örgütlemek ve eyleme seferber edebilmektir.

Ancak bugün hazırlığı AKP’nin yarattığı “tehlike” karşısında sadece mevzileri savunmak olarak anlayanlar için hedefler daha farklıdır. Çünkü onlara göre bugün en önemli görev; haziran ayaklanması ile darbe almasına rağmen toplumsal hayatın alanlarını kuşatmaya devam eden muhafazakar sermaye partisi AKP’ye karşı set oluşturmaktır. Bu acil görev karşısında kendi başına güçsüz olan bütün muhalif özneler yana gelmeli ve cephe oluşturmalıdır. Bu anlayışın getirdiği en güncel cephe denemeleri Birleşik Haziran Hareketi ve Halkların Demokratik Partisi’dir . Bu cephe denemesinin üzerine söz söylemeden önce Türkiye sosyalist hareketindeki cephe anlayışı ve demokratik mevzileri savunma algısını belirleyen; burjuva demokrasisi ve onun savunusu üzerine söz söylemek çok daha önemli.

Burjuva ideolojisinin en büyük kazanımlarından biri; burjuva demokrasisi ve burjuva özgürlük anlayışının işçi sınıfının mücadelesinden bağımsız olarak “ilerici” nitelikler taşıdığı ve her türlü “gerici” politik öznelerle kaşı savunulması gereken bir mevzi olduğu aldatmacısıdır. Bu aldatmacayı ne yazık ki Türkiye sosyalist hareketleri fazlasıyla sahiplenmişlerdir.

Türkiye sosyalist hareketinin büyük bir çoğunluğu; devletin hem yasal kurumlarıyla hem de kontrgerilla, faşist çeteler v.b yoluyla devrimci hareketi ezmesini, işçi sınıfının geniş devrimci yığınlarını örgütsüzleştirerek kendi aralarında bir rekabete sürükleyip onları parçalamayı hedefleyen saldırılarını, burjuva demokrasisinin “içsel olmayan” bir olgusu olarak algılamaktadır. Aynı bir olgu olarak algılanan bu saldırılar aslında burjuvazinin sınıfsal iktidarının aynı anlama gelmek üzere demokrasisinin ve diktatörlüğünün her dönem ve koşulda –sınıf hareketinin yükselişte olması her zamanda gerekmez- boyutu ve biçimi kısmen değişse bile uyguladığı yöntemlerdir. Ve bunlar burjuva demokrasisini ayakta tutan ve olanaklı kılan burjuva sınıf ege-menliğinin genetik şifreleridir.

Bu genetik şifreleri kavrayamamak; burjuvazinin kendi iktidarını korumak için dozajı bazen oldukça yükselen şiddetini, ondan ayrı bir şekilde ele alarak burjuva demokrasisini kutsamaya gitmektedir. Tam da bu sebeple bugün, Türkiye sosyalist hareketinin çok büyük bir çoğunluğu iki ana cepheye

bölünerek Türkiye demokrasisini “kurtarmaya” çalışıyor. HDP cephesine dahil olanlar Kürt özgürlük hareketinin yürüttüğü mücadele ve bu mücadeleye bağlı olarak öne sürülen talepler üzerinden Türkiye demokratikleştirmeye çalışıyor. Burada şu ince çizgiyi çekmek lazım Kürt özgürlük hareketi, Kürt meselesinin çözümünü Türkiye’nin demokratikleşmesinde görüyor olabilir veya Kürt ulusal hak ve özgürlüklerinin kazanılmasında bir tür ara mevzi olarak da görüyor olabilirler. Bunların hiçbirisi o kadar da önemli değildir, Kürt hareketi kendi ulusal hak ve talepleri için bu tür yönelimler gerçekleştirebilir. Ancak devrim iddiasında olanların, işçi sınıfının kendi iktidarını gerçekleştir-mesi iddiasında olanların bugün kendi iddialarını bir kenara bırakarak önce Türkiye’yi demokratikleştirmeye çalışmaları büyük bir kafa karışıklığından başka bir şey değildir.

BHH’ye geldiğimizde ise öne sürdüğü taleplerin HDP’nin öne sürdüğü taleplerden çok da farklı olmadığını görebiliriz. BHH’yi HDP’den ayrı örgütlenmeye iten en önemli şeylerden bir tanesi taleplerden çok kimi BHH bileşenlerinin Kürt meselesi noktasındaki şoven tutumlarıdır. Bir diğer önemli ayrım noktası ise BHH bileşenleri için sermayenin “seküler” olduğu söylenen partilerinin AKP’den ehven-i şer olmasıdır. HDP’nin programında hiç sosyalizm geçmediğini savunan kimi “komünist” BHH bileşenleri, kendi programlarında bırakın sosyalizm kelimesini geçirmeyi Türkiye Cumhuriyeti’nin bir zamanlar çok ilerici olan

demokrasisini savunulması gerektiğini yazarak vahim tabloyu bize göstermekte.

Yazının başında söylemiştik “tehlike” olgusu bugün Türkiye işçi sınıfının halet-i ruhiyesini belirleyen en önemli olgudur. Bu tehlike olgusu bugün aynı zamanda Türkiye sosyalist hareketinin de siyasi manevralarını belirleyen en önemli olgulardan bir tanesidir. İçinde geçtiğimiz dönem şekilsiz ittifakların tavan yaptığı; AKP’nin saldırganlığına karşı burjuva demokrasisinin savunulmaya çalışıldığı ve bunun için acilen yan yana gelmeye, cepheler oluşturulmaya çalışıldığı bir dönem. Siyaseti sınıf mücadelesinin ihtiyaçları ve talepleri noktasından kavramayanların ve tam da sınıf mücadelesinin getirdiği bir ihtiyaç olarak devrimci parti ihtiyacını hissetmeyenlerin; siyaset zemininde ve Haziran ayaklanmasından sonra yüzünü sosyalizme çevirmeye başlayan kitlelerde kafa karışıklığı yarattığı bir dönemdeyiz.

Tehlike olgusuna karşı geliştirilen reflekslerle, dönemin ihtiyaçları arasında keskin bir ayrım çizgisi çekmemiz gerekiyor. Bugün ihtiyaç, işçi sınıfı siyasetini yükseltecek ve onun mücadelesini taşıyacak bir devrimci önderlik ihtiyacıdır. Bu ihtiyacı hissedenler için hedef; bu önderliği yaratacak planlı bir hazırlık çalışmasını önüne koyarak, bu ihtiyacı hisseden diğer komünistlerle de buluşmaya çalışmaktır.

HDP Kongresi ve Birleşik Haziran Hareketi Buluşması

Nusret Tüfekçi

2 2.11.2014 Cumartesi günü Samsun Karides tesislerinde yaklaşık dört yüz kişinin katılımıyla HDP 1.Olağan Kongresi yapıldı. Samsun gibi bir ilde böyle coşkulu

oluşturulur buralardan. Dolayısıyla da milliyetçiyim dedin mi akan sular durur buralarda. Yaptığın işin kirliliği, temizliği düşünülmez. Katiller milliyetçiyim dedi mi, katilliği kutsanır. Hırsızın muhafazakar ve milliyetçi olması

olmuştur. Yani kimliksizliklerinin verdiği zafiyeti onlara burjuvazi kirli kumaşlarla örtmeyi öğretmiştir. Onun içindir ki buralarda sorgulanmadan bağlılıklar yaratılmaya çalışılmaktadır. Bilinmektedir ki buralarda sorgulamalar bir

ve yüksek katılımlı bir kongrenin yapılmış olması önemlidir. Çünkü Karadeniz illerinin çoğunda olduğu gibi Samsun'da da faşist ve gerici güçlerin saldırıları en cılız demokrasi hareketlerini bile yok etmeye kurgulanmış durumda. Şovenizmin yıllardır körüklendiği, koruyup gözetildiği diyarlar buralar. Hrant'ın katili buralardan seçilir; mafya babalarının "doğulusuna" karşı cici mafyalar buralardan bulunur. Örneğin Kürt İdrisler varsa, Çakıcılar ve Pekerler

onu tertemiz eder. Fuhuş, uyuşturucu benzeri işler yaptığınız işletmenin kapısına ay yıldızlı bayrağı asıp, vatan millet Sakarya dediniz mi, her şey temize çıkar!. Ama kimse kendisine neyin milliyetçisinin diye sormaz bu diyarlarda. Oysa bu muhafazakâr milliyetçilerin büyük bölümü; Laz, Çerkez, Gürcü hatta Kürt'tür. Ama kendi milliyetçiliğini lanetleme aşamasına gelmiş bu insanlar, çeşitli güdüler sayesinde Türk milliyetçisi ve bilmem ne muhafazakarı

başlarsa, ya sev ya terk et diyenler gidecek yer bulamayacaklar. İşte onun için önemlidir HDP nin dört yüz kişiyle coşkulu bir kongre yapması..

Bu saptamalardan sonra kongrenin içeriğine bakalım. Aşağı yukarı ülkemizdeki tüm dil ve içerikte müzik ve sloganlarla kongrenin coşkusunun artırılmasının ardından, İl eş başkanı Cevdet BAKIN, Eş Genel Başkan Figen YÜKSEKDAĞ, diğer yönetici ve konukların konuşmalarına geçil-

di. Özellikle Samsun ve Karadeniz'deki faşist saldırılar karşısında buradaki direnen yoldaşlarına övgüler sundular. Ama işin asıl anlamlı olan yanı, bazı konuşmacıların bu hareketi bir cephe olarak lanse edip, herkesin bu harekete kendi değerleri üzerinden omuz vermesi gerekliliği anlatılırken, bazı konuşmacıların ise herkesi hemen partili olmaya çağırmasıydı. O zaman insanın aklına herkes HDP'li olacaksa HDP bileşeni partileri nereye koyacağız; eğer HDP, içinde farklı partilerin yer aldığı bir cephe partisi ise, HDK ne oluyor diyesi geliyor. Başka bir deyişle, bu kongre BDP kongrelerinden farklı olarak neyi içeriyor?

Yukarıda dilimizin döndüğünce vurguladığımız, sorun olabilecek şeyleri kanıtlayan iki metin sunuldu kongreye ve kongrede oy birliğiyle kabul edildi. Bunlardan biri "bundan sonra toplumsal kalkışmalara ve işçi hareketlerine daha fazla ilgi gösterilip, daha duyarlı olunmasını" öneriyordu; diğeri ise "partinin ekolojik içerikli eylem ve oluşumlara daha fazla ilgi gösterip, mücadelelere katılmasını" öneriyordu. Oysa partinin bileşenleri mi dememiz gerekiyor yoksa partinin dostları mı dememiz gerekiyor bilemediğimiz, bu konularda kendini lanse eden partiler yok muydu? Örneğin, HDK bileşenlerinin önemli bir omurgası Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi değil miydi? Asıl murat edilen de doğa ve ekolojik faaliyet yönünü YSGP temsil etmiyor muydu? Yine Emek ve toplumsal başkaldırılarda baş rolü üstlenmeyi hedefleyen SYKP, ESP, SDP vb. partiler yok muydu? Bu anlaşılmalardan karşısında tüm bileşenler HDP çatısı altında sönümlenip, partinin de tüm toplumsal olaylara muhalefet eden, demokrasiyi genişle-

tip, ülkenin en önemli sorununu çözmeye talip kitle partisi olmaya namzet bir parti olduğunu vurgulamasıydı.

Kongre de, Emperyalizme ve kapitalizme karşı söylemleri ön plana çıkarırken bunlardan nasıl kurtulunacağı konusunda her hangi bir yol önermesi sunmadı. Kısacası söylemlerin tamamı sistem içi demokratikleşmeye ayrılmıştı. Bu söylemi eleştiriden ziyade HDP'yi iyi anlayıp analiz etmemiz için vurgulamak istedim... Çünkü HDP sistemin demokratikleşmesini sağlayacak argümanların sistem içinde kalınarak başarılabileceğine inanıyor. Bu toplumu adil, eşit, insan haklarına saygılı, emeğe saygılı.. bir hale getirmek için yola çıktıklarını söylüyor. Ama asıl bilinmesi gereken ise bu sayılanların burjuva sisteminde olamayacağıdır. Sistemin sonlandırmayan bir erk dönüp dolaşıp yine burjuva sınıfı yararına başka bir yüzüyle çalışmaya başlar.

Ama güzel bir kongre oldu. Güvenlik önlemlerinin had safhada olmadığı, ama her hangi bir saldırganlığın olmadığı bir kongre oldu. Demek ki güvenliği ortadan kaldıran bizzat burjuvazinin kendisinden başkası değildir.

ise, Samsun TES-İŞ salonunda Haziran Hareketinin buluşması vardı. Burada da yine AKP iktidarına karşı birleşmenin yolları aranıyordu. Haziran tipi eylemleri yinelemek için yollara çıkmış olduklarını söylüyorlardı. Ama şu bilinmeli ki Haziran tipi eylemleri örgütlemekten ziyade, o eylemler olduğunda örgütlü olmaktır asıl mesele.. Bir de, o eylemleri nereye evireceğiniz önemlidir. Varsayalım örgütlüsünüz ve o eylemleri sürükleyip AKP iktidarını alaşağı ettiniz. Yerine koyacağınızın da hesabını yapmalısınız ki anlamlı olsun. Yani sistemin tüm kurumlarını alaşağı etmek üzere konumlanmıyorsanız, sonuç itibarıyla biri gider diğeri gelir. Bu da önceki denenmişlerin bir versiyonu olmaya namzet olarak kalır.

Kısacası hafta sonu Samsun hareketli geçti. Her türlü eleştirilerimize rağmen yine de olumlu gelişmeler. Herkesin yerinin ve safının belli olduğu örgütlenmelerin olduğu atmosferler son tahlilde İşçi Sınıfı Hareketlerine ivme kazandıracaktır. Bu da bizi siyah beyaz bir ülkeden, çeşitli renklerin olduğu ülkeye evirecektir. Böylece de bizim yerimiz daha anlaşılır olacaktır...

Kıdem Tazminatı İçin Görev Başına

Ali Gök

Burjuvazinin, işçilerin kazanımı olan kıdem tazminatına el koymakta kararlı olduğu ortadadır. Zamanlamayı beklemektedir; önceki girişimlerinde önünü tam olarak göremediği için; istenilen uzlaşmayı da sağlayamadığı için; aşağıdan gelecek işçi tepkisinden çekindiğinden; ayrıca işçi ve Kürt muhalefетinin ortak bir kanala akmasından korktuğu için rafa kaldırmıştı.

Fakat burjuvazi kıdem tazminatını yok etmekte kararlı olduğu için, kurnaz tilkinin karganın ağzındaki peynire baktığı gibi, rafa kaldırılan kıdem tazminatına ağzının sularını akıtarak sabırsızca bakmaktadır.

Geçtiğimiz günlerde burjuva hükümeti olan AKP'nin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı kıdem tazminatı dosyasını raftan indirdi. Çünkü sıkışan burjuvazi, işçi sınıfının kazanılan haklarına göz koyarak, devlet olarak denetleyeceği ucuz sermayeyi kapitalizmin hayati çıkar alanlarında kullanmayı hedeflemektedir.

Burjuvazi hiçbir zaman doğruyu söylemez. Yalanı süsleyerek, medyayı da kullanarak yığınları aldatmayı amaçlar. Kıdem tazminatında da aynı yöntemleri denemektedir. İlk başta işçilerin kıdem tazminatlarını güvence altına almak için böyle bir yola başvurduklarını söylemektedirler. “Patron iflas ederse kıdem tazminatını almazsınız, biz devlet olarak (sermayenin orkestra şefi) bunu garanti altına almayı amaçlıyoruz” diyorlar. O kadar işçiyi düşünüyorsanız daha önce yapılması gereken işçi sınıfının ezici çoğunluğu sigortasız; öncelikle bu sorunu radikal adımlarla çözün ba-

kalım da, sizin ne kadar işçiyi düşündüğünüzü işçiler bir görsünler.

Sigorta kapsamına alınmamış bir işçi, bırakın asgari ücreti, kıdemi, en temel hakkı olan sağlık hizmetlerinden de faydalanamaz. Kısaca sigorta kapsamında olmayan işçi, ağır koşullarda çalışan ayaklarından zincirli bir köledir. Bırak palavrayı da, öncelikle bunu çöz de görelim işçiden yana olduğunu...

Burjuvazinin kıdem tazminatıyla ilgili aşağı yukarı netleşmiş olan görüşlerini şöyle sıralayabiliriz.

1) İşçinin çalışmış olduğu bir yıla karşılık, bir aylık brüt ücretini 12, 15 güne indirmek.

2) İşçinin kıdem tazminatı kesintilerini işverenlerden aylık kesip, devlet güvencesinde bankada bloke etmek

3) Kesilen kıdem tazminatlarına en az 10, 15 yıl işçilerin almayaacağı bir şekilde el koymak.

Bir yandan işçilerin kazanmış oldukları sendikalaşma ile yükseltmiş oldukları kıdem tazminatını yarı yarıya düşürüp el koyarken, diğer taraftan ağır koşullarda çalışan işçileri sahtekarca düşündüğünü söyleyerek kıdem tazminatlarını güvence altına aldıkları yalanı yaygınlaştırıyor.

Burjuvazi burada bir taşla iki kuş vurmayı amaçlıyor. Güvence-siz, hiçbir yasal hakları olmayan işçilere bu insafsız sizi sömüren patronlar var ya, hatta sizi 11 ay çalıştıran, bir ay daha çalışsanız kıdem tazminatı size vermeyen patronlara karşı biz, sizin kidedinizi aylık çalışmaya bağlayıp güvence altına alacağız diyorlar. Böylelikle yolda para bulan züğürt gibi, örgütsüz perişan aç işçi sınıfına baba

görünmeye çalışıyor.

Burjuvazinin buradaki amacı örgütlü işçi sınıfına daha rahat saldırmak, örgütsüz işçi sınıfıyla aralarını iyice açmaktır.

Gelelim sadede; burjuvazi tabi ki bunu yapacak, bu sınıfın genlerinde sömürmek var, genleri sömürmeye odaklanmış. Örgütlü işçi sınıfı ne yapacak? küçüklü büyüklü farklı siyasal görüşteki sendikalar ne yapacak? komünistlerin bu konuda görevleri nelerdir? Ağır sorunlarla boğuşan Kürt hareketi, sınıfın elinden alınmaya çalışılan haklara karşı nasıl bir tutum almalıdır?

Sendikalar, komünist güçler, ekolojik hareketler, emek güçleri, öğrenciler, Kürt ulusal hareketi kıdem tazminatıyla ilgili şöyle bir programla harekete geçebilirler:

1) Şu anda gerekli olan bir yıl çalışmaya karşılık olan 1 aylık brüt ücretimizden bir gün bile alınmasına izin vermeyeceğiz.

2) Kıdem tazminatını işçi istediği an alabilmelidir. Devlet bankasında bloke edilecek olan, 10-15 yıl el konulacak olan uygulama kabul edilemez.

3) Örgütsüz işçileri kandırmayı amaçlayan aylık kıdem kesintisi 15 gün üzerinden değil 30 gün üzerinden yapılmalıdır. İşçi istediği zaman kendi parasını çekebilmelidir.

4) İşçi sınıfının kazanılmış haklarının korunması ve örgütsüz kesimlere onları kazanıcı hedefler sunulması, örgütlü eyleme çıkarılması sınıfın öncelikli görevidir. Kıdem tazminatı mücadelesi, asgari ücret kadar sınıfı ilgilendiren öncelikli bir mücadeledir.

Talip Öztürk'e Mektup

Süleyman Şahin

Sevgili Talip;

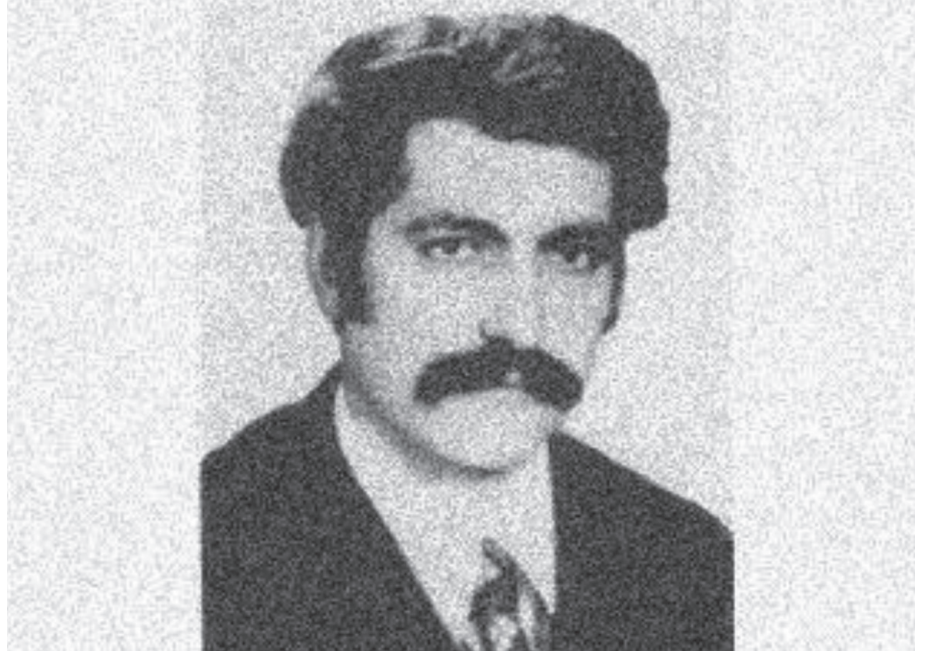
Seni faşist kurşunlara kurban verdiğimiz ve öfke ve acı içinde onbinlerin elleri üzerinde yıl-dızlara uğurladığımız günün üzerinden tam 35 yıl geçti. Yokluğun “kesik bir kol gibi” yanı başımızda duruyor. Hâlâ güler yüzün, sonsuz güven veren sıcak dost bakışın, hal hatır soran sıcak sesin bugünkü gibi taze. Tıpkı bunca yıldır yüreğimizi yakıp kavuran acın gibi.

- Sen demokratik öğretmen hareketinin tüm savaşçıların, “Yolumuz, işçi sınıfının devrim yoludur!” diyen tüm komünistlerin yoldaşıydın. Ve bizlerin önünü açan, gidilecek yolu gösteren öncü savaşçı yoldaşıydın.

- Sen o zaman henüz beş yaşında olan kızım Pınar’ın “Sevgili Talip Amcası” ve “en iyi arkadaşı”, ailemizin yolu gözlenen, geldiğinde bizim yoksul evimizi mutlulukla dolduran aziz konukuydun.

- Sen çocukla çocuk, gençle genç, öğrenciyle öğrenci, işçiyle işçi olup onlarla çabucak kaynaşan ve tanıştığın her insanın insan yanını ve iç dünyasını zenginleştirerek devrimci inancını ve umutlarını tazeleyen devrimci tevazu içinde bir komünisttin.

- Sen, Kürt halkının ve tüm mağdur ve mazlumların yürekli dostu, tam 35 yıl önce “her-kese kendi anadilinde eğitim hakkı” dediğimiz, yazdığımız için bir-

likte yargılandığımız gerçek bir enternasyonalisttin.

- Ve sen Sevgili Yoldaş; komünizm davasına sınırsız bir inanç ve bağlılıkla kendini adamışlığın, üstün örgütçü niteliklerin, seni bir halk adamı yapan devrimci alçak gö-nüllüğün, reformist ve ulusalcı sapmalar karşısında uzlaşmaz ilkeli devrimci duruşun... gibi taşıdığın çok önemli, çok değerli niteliklerin, mutlaka genç kuşaklara taşınması, yaşatılması gereken örnek bir komünisttin.

Sevgili Talip;

Seni erken yitirdik ve türkümüz şimdilik yarım kaldı. Üzerine titrediğimiz ve ne yazık ki Reformizmin ve tasfiyeciliğin içten içe kemirdiği –o günlerde bu yıkımın ne denli derin olduğunu senin bile sezemediğin- partimiz, 12 Eylül’de ne yazık ki, devrimci partinin nasıl olması gerektiğinin

değil, nasıl olmaması gerektiğinin örneğini verdi; sermayenin bu azgın saldırısını direnerek, savaşarak değil, sürünerek karşıladı. Oysa diğer tüm devrimci güçler, merakla “TKP ve işçi sınıfı ne yapacak?” diye beklemekteydi. Siyasi gericilik döneminde, daha önce –yani rüzgârların yelkenleri şişirdiği dönemlerde- içi boş hamasi ajitasyonlarla üstü örtülüp gizlenen tüm çürüklükler apaçık ortaya çıktı. Bu durum, getirdiği yıkımın yanında, partinin bütün çürük yanlarından arınarak kendini devrime kazanması olanaklarını yaratmıştı. Ancak bu olanaktan yararlanabilmek için kendine karşı acımasız, gerçekliğin gözlerinin içine dimdik bakan bir Bolşevik devrimci cesaret gerekiyordu. Bunları senin en yakın yoldaşların olarak o yıllarda ısrarla, inatla söyledik, yazdık. Ve doğal olarak likidatörler ve

tasfiyeciler tarafından tasfiyeye edildik. Sonra partinin TİP'le birleştirilmesi ve giderek TKP'nin örgütsel olarak yok olması sürecini yüreğimiz yanarak izledik. Ve sen aramızda olmadığın için bu süreci yaşamadın.

Sevgili Yoldaş,

Senin çok yakından tanıdığın ve güven duyduğun arkadaşlarından pek azı – iyi günlerin ‘dev-rimcisi’ olan geçici yol arkadaşları- siyasi gericiliğin ve örgütsüzlüğün etkileri altında ya geçim sorunları içinde boğuldular, ya da ulusalcı reformist veya liberal ‘solcu’ olarak barikatın öbür tarafına geçtiler. Kimi kadrolar ise geçmişin alışkanlıkları içinde küçük kümeler halinde birbirlerine tutunarak var olmaya çalıştılar. Sık sık bir araya geleerek “Partiyi yeniden ayağa kaldırmak” için sonuçsuz kalan ve örgütsüzlüğü, dedikoduları daha da artıran toplantılar dü-zenlediler.

Bu kadrolar, geçmişe cesaretle bakamazlardı; çünkü içlerinde tasfiyecilerin suç ortakları veya tasfiyeye karşı sesi çıkmayanlar vardı. Geçmişten devrimci bir diyalektik kopuşu –yani geç-mişte doğru, devrimci olan ne varsa alıp, çürük ve yanlıs olan ne varsa onları cesaretle atarak ve namuslu bir özeleştiriyile kendi sorumluluklarını üstlenerek- gerçekleştiremezlerdi; çünkü bu gelenekten gelen ve örgütsüzlüğün darbeleri altında başkalaşmış yaşlı kadrolardan güç derlemeye çalışıyorlardı ve ne yazık ki bu kadrolar arasında değişmemiş – çünkü devrimci değişmez, kendini geliştirir ancak- ve kendini geliştirmiş devrimci pek bulunmamaktaydı. Ayrıca devrimci bir program diye bir dertleri yoktu. Ve en önemli-

si de bu örgütlenme çabaları işçi sınıfının, emekçilerin, gençlerin örgütlenme ihtiyacından değil, bu bir araya gelmek iste-yenlerin bir araya gelme ihtiyacından kaynaklanıyordu. Bize geldiklerinde kendilerine bütün bunları ve “Nasıl bir program? / Nasıl bir parti?/ Hangi kadrolar?” sorularının önemini uzun uzun anlattık. Tamamen ve yürekten katıldıklarını söylediler; ama gidip bildiklerini yapıp zayıf temeller üzerinde bir parti kurdular. Ve üstelik geçmiş sağ programdan bile geride ve içinde devrimden başka herşeyin yer aldığı bir program etrafında..

Bu arada 12 Eylül döneminden burunları bile kanamadan çıkan, geçmişte tarihî TKP'ye ve TKP ile eylem birliği yapmak isteyen kendi yöneticilerine “Partiyi TKP'ye satıyorlar.” diye şiddetle karşı çıkan ve o günlerde işi gücü yalnızca TKP'ye saldırmak ve DİSK eylemlerinde hariçten grev kırıncılığı yapmak olan ikinci TİP içinden bir kadro, meydanı boş bulup kurduğu partiye TKP adını verdi. Partinin, adından başka komünizmle hiçbir ilgisi yoktu. Yalçın Kü-çük'lerin yetiştirmesi sözde sosyalist, özde Kemalist bir ekibin kurduğu parti, TKP adını alı-vermişti. Ve ne yazık ki bu parti çok sayıda genç insanın devrime ve komünizme duydukları sevgi ve saygıyı ve onların devrimci heyecanını kullanarak, onlara “cumhuriyetin kazanımları, kamuculluk, yurtseverlik” retoriğiyle nasyonalizmi, komünizm adıyla pazarlamayı ve onları sosyalist akımlara ve Kürt özgürlük hareketine sağırlaştırıp düşmanlaştırmayı başardılar. Bir süre sonra da aralarında ilkesel planda teorik, ideolojik hiçbir fark olmadığını belirterek ikiye

bölündüler.

Senin asıl güvendiğin yoldaşların ise yarım kalan türkümü-zü tamamlayabilmek için kan ter içinde gerçekten devrimci bir programı şekillendirerek, bu program zemininde Bolşevik ruhta işçi sınıfının devrimci partisini inşa etmeye çalışıyorlar.

Senin için üç yıl önce yazdığım anma yazısını şu paragrafla bitirmiştım:

“Talip'i gerçekten anmak demek; onun işçi sınıfının devrimci partisine olan inancını, sınırsız bağlılığını eylemlerimizde yaşatmak demektir. Bu süreci başlatabilmek için ise en önce 21. yüzyılın Türkiye'sinde enternasyonalist bir zeminde ve devrimci sağlam teorik temeller üzerinde komünist partiyi yeniden inşa etmek gerekiyor; aynı zamanda bu devrimci partiyi sınıf yatağında kökleştirerek somutlaştırmak gerekiyor. Talip Öztürk'ün ve Taliplerin örnek yaşamlarıyla bize devrettikleri görev budur.”

Sevgili Talip Öztürk (Orhan Tok) Yoldaş,

Bu doğrultuda azımsanamayacak bir mesafe katettiğimizi, gelecek yıl sana yazacağım mektupta daha umutlu, daha güzel haberler vermeyi umduğumu söylemek istiyorum.

Ve senin öğretmen arkadaşların ve işçi ve emekçi yoldaşların seni unutmadılar, asla unutmayacaklar ve unutturmayacaklar. Ve onlar seni örgütlü devrimci kavgamızda yaşatmaya, yarım kalan türkümüzü mutlak tamamlamaya söz verdiler.

Ekim Devrimi ve Sverdlov

Erkan Bilmez

Ekim devrimi yaşadığımız topraklarda, devrimci hareket tarafından ne yazık ki anlaşılması gerektiği gibi anlaşılamıyor ve buna bağlı olarak Ekim devriminden çıkarılması gereken dersler de çıkarılamıyor. Teşbihte hata olmaz derler, Kemalist’lerin 29 Ekim’den 29 Ekim’e T.C’nin kuruluşunu sembolik olarak kutlamasıyla, devrimci hareketin 7 Kasım’dan 7 Kasım’a Ekim devrim’ini anması veya “kutlaması” arasında özünde pek bir fark yoktur. Ekim devrimi senenin bir gününde anılması gereken veya selam gönderilmesi gereken tarihsel bir olay olmaktan öteye geçemiyor Türkiye’li devrimciler için.

Halbuki Ortadoğu’nun bir tür kaosta olduğu, dünyanın birçok yerinde toplumsal mücadele dinamiklerinin yükselişe geçmeye başladığı bir dönemde, Ekim devrimi, almak isteyenlere oldukça güncel dersler vermektedir. Ekim devriminden çıkarılması gereken en önemli derslerden bir tanesi, devrimci bir önderliğin ihtiyacını hisseden ve bu ihtiyaç doğrultusunda örgütlü bir hazırlık sürecini önüne koyan biz komünistler için, devrimci partinin önemidir. Ekim devrimini sadece koşulların oluşması veya Lenin’in üstün yeteneği ve önderliği ile açıklayan kolaycılar için her şey basit olabilir. Ancak bu kolaycılığa düşmeyen Komünist devrimciler için Ekim devrimi, Rusya’daki büyük fabrikalarda işçileri komiteleştiren ve eyleme sürükleyen; Rusya’nın

en ücra köşelerine dahi ulaştırılan işçi gazeteleri ve bültenleri ile emekçilere siyaset taşıyan örgütlü bir iradenin sonucudur.

Günümüzde böylesi bir örgütlü iradenin eksikliğini hissedenler ve önüne bu eksikliğin giderilmesi yolunda örgütlü bir hazırlık süreci koyanlar için örnek alınması, benimsenmesi gereken tarihsel figürler, işçi sınıfı kahramanları vardır. Yakov Mihailoviç Sverdlov bu kahramanların en önemlilerindendir.

1885 yılında doğmuş olan Sverdlov, daha 16 yaşında ilen katıldığı sosyal demokrat hareketten iki yıl sonra Iskra’cılara dahil olmuş ve Bolşevik-Menşevik kopuşundan itibaren, gezgin bir illegal örgütçü olarak çalışmıştır.

Sverdlov, Bolşevik örgütlenmenin yeraltı çalışmasının en önemli isimlerinden birisiydi. Tutuklu ya da sürgünde olmadığı süre boyunca yeraltı örgütünün ipliklerinin birbirlerine bağlanmasında çok önemli ve yeri doldurulmaz bir işlev yüklenmişti.

Örgüte hakimiyeti ve kadroları neredeyse bir bir tanınmasına dayalı engin deneyim ve hafızasıyla, sadece Bolşevik Partisi'nin gelişmesi ve sürekliliğinin önemli bir yapı taşı olmakla kalmamış, bu birikim ve deneyimi onun aynı zamanda Sovyet Devleti'nin inşasında da önemli bir görev almasını gerektirmiştir.

Yıllarını kadroların seçimi, örgüt çalışmasının uyumlu bir biçimde yürütülmesi ve faaliyetin sürekliliğinin gözetilmesi alanında sayısız deneyim kazanarak geçirmiş olan Sverdlov, devrimin insan malzemesinin ve kadro potansiyelinin en iyi ve en uygun mevkilerde değerlendirilmesi için de biçilmiş kaftan olmuştur.

1913 yılında Bolşevik merkez komitesine kooptasyonla alınan ve 1917 Mayıs'ındaki kongreyle aynı göreve seçimle tekrar gelen Sverdlov için Lenin, onun ölümünün ardından yaptığı konuşmada şunları söylemiştir;

"Yoldaşlar, tüm dünyanın emekçileri Paris Komünü'nün kahramanca ayaklanmasını ve trajik sonunu anarken, biz de Yakov Mihaikoviç Sverdlov'u toprağa vermek üzere kederli bir ödevle yüz yüzeyiz. Mücadelelerimiz ve zaferlerimizin akışı içinde proleter devriminin en derin ve en önemli çizgilerini, en bütünsel ve başka herkesten daha tam olarak ifade etmek Sverdlov yoldaşa nasip oldu. O'nun proleter devriminin rehberi olarak değeri, devrim davasına sınırsız bağlılığından çok, bu özelliğinde yatmaktadır..."

Hiç kuşku yok ki... devrimci şiddet olmasaydı, proletarya zafere ulaşamazdı; ama aynı ölçüde kesindir ki devrimci şiddet, sadece devrimin belirli anlarında, özel

koşullarda gerekli ve meşru bir uygulama olmuştur; buna karşılık proleter yığınların örgütlenmesi, emekçilerin örgütlenmesi, devrimin çok daha değişmez ve çok daha derin bir özelliği başarılarının koşuluydu ve hala da öyledir. Devrimin en sağlam dayanakları, başarılarının en derin kaynakları, milyonlarca emekçinin bu örgütlenişinde aranmalıdır. Proleter devriminin bu yönü, o güne kadar devrimlerin bilinmeyen bu özel çizgisini, yani kitlelerin örgütlenmesini kendinde en iyi cisimlendiren önderlerin mücadele içinde öne çıkmasını sağlamıştır. Proleter devriminin bu yönü herşeyden önce ve herşeyin ötesinde bir örgütçü olan Sverdlov gibi bir insanı şekillendirmiştir...

Proleter devriminin bu reberinin katettiği yola bir göz attığımızda büyük örgütçü yeteneğinin uzun bir mücadele içinde geliştiğini; farklı dönemlerin sınavlarından, en zorlu devrimci faaliyet koşullarından geçerken, az bulunur devrimci niteliklerini örste demir döver gibi kendisinin biçimlendirdiğini görürüz...

Yirminci yüzyılın başlarından itibaren bizim gözlerimizde Sverdlov yoldaş, profesyonel devrimci tipinin en tamamlanmış örneğiydi; tümüyle ve kayıtsız olarak kendini devrime vakfedebilmek için ailesiyle, köhne burjuva toplumunun örf ve adetleriyle tüm bağlarını koparmış, hapisaneden sürgüne, sürgünden hapisaneye geçen uzun yıllar boyunca, devrimcilere hayatları boyunca damga vuran nitelikleri örste demir döver gibi kendinde şekillendirmişti. Bununla birlikte bu profesyonel devrimci asla ve hiçbir zaman kitlelerden kopmadı. Çarlık rejiminin tüm devrimci-

lere dayattığı gibi, onu da illegal ve gizli faaliyete mahkum ettiği durumlarda bile Sverdlov yoldaş daima öncü işçilerle omuz omuza, el ele yürüdü; ki bu öncü işçiler, aydın çevrelerden çıkan eski devrimci kuşağın yerini yirminci yüzyılın başından itibaren almaya başlamışlardı...

Sürekli kavganın içinde olup, devrimcileri hayattan kopuk yaşamaya mahkum eden baskılara rağmen kitlelerden asla kopmayan; Rusya'yu hiçbir zaman terketmeyen; daima en iyi işçilerle birlikte hareket eden bu insana damga vurarak, hem pratik hakkında geniş ve derin bilgiye sahip sevilen bir işçi önderi olarak, hem de ileri proleterlerin örgütleyicisi olarak kendi kendisini yetiştirmesini sağlayan tam da bu uzun illegal çalışma yoludur. Eğer... kendini tamamen illegal çalışmaya bağlayan bu profesyonel devrimci yeteneklerinin onu kitlelerden kopartacak nitelikte olduğunu düşünenler varsa -ki genellikle hasımlarımız ve hangi tarafta yer alacağını bilmeyenler böyle düşünülmektedir- Sverdlov'un devrimci faaliyetinin örneği bu düşüncenin ne kadar büyük bir yanlış olduğunu göstermektedir. Tam tersine bu tür önderler, proletaryamızın en nadide çiçekleri, kendilerini tamamen devrime vakfederek; sayısız hapisaneleri ve Sibirya'nın en ücra sürgün yerlerini yaşayanlar arasından meydana gelmiştir. Eğer bu fedakarlık, oralarda birbirleriyle insani ilişkilere girme, örgütsel sorunları düzenleme yeteneğiyle birleşirse, işte büyük örgütçüleri sadece bu yetiştirebilir. Sverdlov'un, ilk Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nin en üst mevkine; yani büyük proleter yığınlarının önde saflarındaki

örgütçülerinden biri olma konumuna ulaşması; illegal çevreler, gizli devrimci çalışma, kendi şahsında herkesten çok cisimleştirdiği gizli parti çalışması sayesinde ve sadece bu pratik okul sayesinde olmuştur. Tarih bize uzun zamandır gösteriyor ki, büyük devrimler mücadele içinde büyük insanları öne fırlatmakta ve o zamana kadar imkansız sanılan yeteneklerin gelişmesine imkan vermektedir. İlegal çevrelerin ve gizli çalışmanın okulundan, baskı altındaki bir küçük partinin okulundan, Turukhansk zindanından mutlak surette tartışmasız bir otoritenin çıkacağına kim inanırdı...

Böylesine çarpıcı bir örgütçü yeteneğini kendinde şekillendiren bir insanın yeri doldurulamaz... Yakov Mihayiloviç'i yakından tanıyanların her biri, onun bitmek bilmeyen çalışmasını gözleyenler bu konuda tereddüt etmeyeceklerdir: Yakov Mihayiloviç'in yeri doldurulamaz. O'nun örgütlenme alanında kendi başına yürüttüğü çalışma; insanların seçimi, bu insanların değişik alanlarda sorumlu mevkilerde görevlendirilmesi; bu çalışmayı ancak Sverdlov yoldaşın kendi başına yönettiği işlerin herbirini ayrı faaliyet dalları olarak bir grup insana devrettiğimiz taktirde ve bu insanlar onun çizdiği yolu takip ettikleri müddetçe, onun tek başına yerine getirdiği görevlere yaklaşmayı becerebilirler...

Sverdlov yoldaşın anısı sadece bir devrimcinin davaya bağlılığının ebedi bir simgesi olarak kalmayacak. O sadece pratik kavrayış açıklığının ve pratik cüretin birleştirildiği bir örnek; kitlelerle tam bir bağlılığın ve onları yönlendirme kapasitesinin bir örneği olarak kalmayacak. Sverdlov yol-

daşın anısı aynı zamanda sayıları hergün artan proleter yığınların, onun örneğinden esinlenerek durmaksızın ileri dünya komünist devriminin tam zaferine kadar yürüyüşünün de teminatı olacaktır.” (Lenin, Sverdlov’un Anısına Konuşma, TE; c.29; s.86-91)

Lenin’in sözleri birbiri ardına sıralanmış kof övgüler olmaktan çok, her komünistin dersler çıkarması gereken yalın bir Sverdlov tasviridir. Daha sonra gerçekşen gelişmeler de, Lenin’in sözlerini haklı çıkartarak Sverdlov’un yeri kolay doldurulamayan bir örgütçü olduğunu kanıtlamıştır. Ancak şunu da asla unutmamalıyız; Sverdlov’da cisimleşen özellikler, onun kişisel meziyetlerinden çok, bu meziyetlerin şekillenmesine ve açığa çıkmasına hizmet eden Bolşevik Parti çalışmasının koşullarının ürünüdür. Asıl yeri doldurulamayanın da bu olduğu vurgulanmalıdır.

Lenin’in de dediği gibi, Sverdlov’un yeri herhangi bir kişi tarafından doldurulamamıştır. 1919 yılında Sverdlov’un örgütsel görevlerini sürdürebilmek için üç kişilik bir sekreteryaya oluşturulmuş ve daha sonra da bu sekre-

taryanın üzerinde bir genel sekreterlik kurumu yaratılarak başına Stalin getirilmiştir. Sverdlov’un yürüttüğü Sovyet’lerin Merkezi Yürütme Başkanlığı görevine de onun ölümünün ardından Kalinin gelmiştir. Lakin ne o sekreteryaya, ne de daha sonraki kurumlaşmalar Sverdlov’un yerini dolduramamıştır. Sverdlov devlet başkanlığı mevkiinde olup, sokaktaki yığınları pençesine alan bir grip salgınında hayatını kaybeden ilk ve tek devlet başkanı olarak kalmıştır.

Sadece bölgemizin değil dünyanın devrime ihtiyacı olduğu böylesi bir yıkım ve talan döneminde, Ekim devrimi günceldir ve dersler vermeye devam etmektedir. Ancak ondan ders çıkarmak onun güncelliği üzerine çene patlatan entelektüel lafazanlardan çok Ekim devriminin güncelliğini hayatın içinde dokumaya çalışan Komünist devrimcilerin görevidir. Böylesi bir görevi önüne koyanlar için, örnek alınması ve başkalarına da öğretilmesi gereken kahramanların başında Yakov Mihailoviç SVERDLOV gelmektedir.

Kobane, Kürt Mücadelesi ve Önündeki Tehlikeler

Jelle Bruinsma*
ROARMAG. ORG.

IŞİD Kobane'den çıkartılırken, Kürtlerin demokratik özerklik emellerine karşı ABD'nin emperyal ayrıcalık tehlikesi pusuda bekliyor.

Şimdi çeşitli raporlar son derece cesur Kürt kadın ve erkeklerinin Kobane'yi ellerinde tutmayı ve hatta IŞİD faşistlerini kovmayı başardıklarını teyit ettiğine göre, bu konuyu konuşmanın zamanıdır. IŞİD'i püskürtmeyi nasıl başardılar? ABD neden daha yoğun bir biçimde bu çatışmalara dahil oldu? Ve ileride bekleyen tehlikeler nelerdir?

İki hafta önce, Halk Savunma Birlikleri (YPG), meydan okuyan bir açıklama yaparak kendi "tarihsel sorumluluk" duygularını vurguladılar ve "IŞİD'in yenilgisiyle yok oluşunun Kobane'de başlayacağına, Kobane'deki her sokağın ve her evin IŞİD'e mezar olacağına" söz verdiler. Birçokları Kürtlerin cesaretini takdir etti. Hatta Türk ve diğer ülkelerden yoldaşlar Kobane'nin savunulmasına katılmaya çalıştılar ve onlara para toplamak için dünya çapında kampanyalar başlatıldı.

Ama gerçekten çok az insan IŞİD'in canice saldırısının durdurulabileceğine inanıyordu; hatta Kobane'nin tamamen düştüğünü varsayan birkaç makale bile yayınlanmıştı. Bunun nedeni, büyük ölçüde Türkiye'nin canice ve uzlaşmaz bir tavırla Kürtlerin lojistik

hatlarını bloke etmesi ve ABD'nin -- kendi emperyal hesaplarında -- stratejik bakımdan önemsiz küçük bir kent olan Kobane'ye ilgi duymamasıydı.

İki hafta sonra, durum tersine dönmüş görünüyor; bildirildiğine göre IŞİD çekiliyor. Kentin doğu kısmında çatışmalar devam ediyor olsa da, bir Kürt yetkili, "Artık Kobane'de IŞİD'in mevcut olmadığını" belirtti. Bu aynı haftalarda, ABD, Kobane'nin içinde ve dışındaki IŞİD mevzilerine hava bombardımanlarını arttırdı ve ilk kez Kürt Demokratik Birlik Partisi (PYD) ile doğrudan görüşmelere başladı. Bu arada, Kürt YPG komutanı Baharin Kandal, "kendi milis grubuna silah, malzeme ve savaşçılar geldiğini" söyledi. Daha fazla bilgi vermemesine rağmen, Türkiye'nin Kobane sınırından 15 kilometre içerideki Suruç kasabasındaki gazeteciler, "sınırdan girip çıkan savaşçılarla karşılaşmalarını" bildirdiler. "Bunun nedeni savaşçıların bölgeyi çok iyi bilmeleri" olabilir fakat bir Türk

yetkili, BBC'ye "aslında bu malzemelerin geçişine izin verildiğini" ifade etti.

İki hafta önce ROAR'da belirtildiği gibi, Kobane düşmüş olsaydı, ABD ve Türkiye'nin suçlanması gerekirdi. Her iki devlet de IŞİD'in kente ulaşmasını önleyecek güce ve askeri kapasiteye sahipti. Ayrıca ve daha da önemlisi, çeşitli raporlar Türkiye'nin aktif olarak IŞİD'e yardımcı olduğunu kanıtlar görünüyordu:

1. Yaralı IŞİD savaşçıları Türk hastanelerinde tedavi oluyor ve yeniden çatışmalara katılmak için tekrar Suriye'ye geçmelerine izin veriliyordu;

2. IŞİD'in sınırı geçerek, kontrolü altındaki petrol sahalarından çıkan petrolü Türkiye'de karaborsada satmasına izin veriliyordu; bu, IŞİD için muazzam finansal önem taşıyordu.

3. Kobane savunmasına yardımcı olmak ve IŞİD'e karşı savaşmak üzere deneyimli PKK

güçlerinin Suriye'ye geçişleri engelleniyor, aynı şekilde silah ve diğer gerekli malzemelerin geçişi de bloke ediliyordu;

4. Bu durum, geçen hafta Türklerin kendi Kürtlerine karşı savaşta güneydoğudaki Dağlıca bölgesinde PKK mevzilerini bombalayarak aktif savaşa girişmesiniyle tekrar yükselişe geçti.

Yukarıdakilerin tümünün hala devam etmesine rağmen, emperyal siyaset ve hesaplamalar karmaşık olup, farklı ve çelişen çıkarları savunma gereksinimini yansıtmaktadır. Kobane'nin karşı karşıya olduğu durumda, Türkiye'nin IŞİD'in Kürt güçlerine ağır bir darbe vurması, ve binlerce Kürt'ü katletme potansiyelinden mutlu olduğu açıktır. Aynı zamanda uluslararası basıncı Suriye'de Esad'a karşı yeni bir cephe kurulmasıyla dengelemeye bakıyordu. Amerika Birleşik Devletleri de, bu 'değersiz kurbanların' ölmesine rahatlıkla izin verebileceğini ve Kobane'nin kendisi için hiçbir önem taşımadığını açıkça gösterdi.

Bu durumu değiştiren ne oldu? ABD hala daha fazla ekonomik çikara sahip olduğu ve itibarını korumak durumunda olduğu Irak'ta IŞİD'e karşı mücadeleye öncelik vermesine rağmen, muhtemelen Kürtlerle koordineli olarak, Kobane etrafında IŞİD üzerine yaptığı hava saldırılarını artırdı. Bölgede Kürtler IŞİD mevzilerine yapılan bu ABD hava saldırılarını memnuniyetle karşıladılar ve Kürt direnişi başından itibaren daha fazla veya daha etkili hava saldırıları için çağrı yapıyor.

Kanımcı, ABD'nin müdahalesindeki yoğunlaşmanın iki nedeni var.

Öncelikle, iyi eğitimli YPG-PKK güçleri sayıca yüksek ve silah bakımından kendilerinden daha üstün olan IŞİD'e karşı etkili askeri rakipler olduklarını kanıtladılar. Irak ordusu ise - ABD'nin verdiği on yıllık eğitim ve gelişmiş silahlara rağmen - IŞİD savaşçıları görür görmez çökmüştür; YPG-PKK güçleri ilk olarak Irak Yezidilerinin yardımına koşmalarıyla ikinci kez 'değerlerini' kanıtlamış oldular. Amerika Birleşik Devletleri, kendisi bir kara harekâtına girişmek istemediği için ve bölgesel müttefiklerinin de bugüne kadar hiçbir ciddi yükümlülük üstlenmedikleri ve hava saldırılarının başarısızlığa mahkum olması gibi nedenlerle, IŞİD'le mücadele etmeye kararlı müttefiklere ihtiyaç duymaktadır.

İkincisi, BBC'nin diplomasi ve savunma editörü Mark Urban'ın sözleriyle, ABD "propaganda nedeniyle" Kobane'ye yardımcı olmaktadır. İyi örgütlenmiş herhangi bir mafya ağında olduğu gibi, uluslararası ilişkilerde itibar her şeydir. ABD'nin IŞİD'i "önce küçülttükten sonra yok edeceğini" açıklaması ve Kürt savaşçıların kırılmaz cesareti ve onları destekleyenlerin tüm dünyada gösterdikleri çabalar sayesinde dünyanın gözlerinin Kobane'ye çevrilmiş olması sonucunda, Kobane'de gerçekleşecek bir katliam, ABD'nin itibarına ve güvenilirliğine vurulan büyük bir darbe olurdu. Brookings Institution askeri analisti Michael O'Hanlon, Kobane'nin "stratejik bir değerden ziyade, bir sembol" olduğunu fakat Kobane'nin düşmesinin, IŞİD'in durdurulamaz olduğu algısını güçlendireceğini belirtiyor.

Şimdi Kürtler artık ABD ile görüşüşte kaçınılmaz ama tehlike-

li stratejik bir ittifak içine girmeye zorlanmış durumdadır. Bu kaçınılmazdı, çünkü IŞİD silah üstünlüğüne sahipti ve IŞİD saldırılarını engellemek ve bir soluklanma zamanı oluşturmak için gelişmiş silahlar gerekiyordu. Aynı zamanda bu durum tehlikelidir çünkü Kürtlerin çıkarları ve niyetleri ABD ile taban tabana zıttı ve her iki taraf da bunun farkındadır. Kürtlerin özerk demokratik bölgeler oluşturma girişimi, ABD'nin emperyal çıkarları için en az IŞİD'in olduğu kadar bir tehdittir. ABD'nin Ortadoğu politikasının temel taşı her zaman başarılı demokrasi veya ülkenin doğal kaynakları üzerinde ulusal kontrol sağlamaya yönelik talepleri başarıyla önleyebilecek istikrarlı rejimleri desteklemek olmuştur. Bu anlamda, David Graeber'in Kürtleri, 1936 yılında İspanyol anarşistleri ile karşılaştırması yerinde görünmektedir; anarşistlerin aynı faşistlerle mücadele ediyor olmasına rağmen, tüm önemli batılı güçler kendilerine karşıydı ve Churchill'in faşistleri anarşist ve komünistlere tercih etmesi sonucunda, silah tedarik etmeleri engellenmişti.

YPG - ABD işbirliğinin ışığında daha yakın bir geçmişi, 1991 yılında Iraklı Şii ve Kürtlerin uğradıkları ihaneti hatırlamakta yarar var.

1991 yılındaki bu olay, 2014'te de olabilirdi. Bir Avrupalı diplomat, şunu kaydetmişti, "Amerikalılar Bağdat'ta ikinci bir Esad ya da daha iyisi, ikinci bir Mübarek olmasını tercih ederdi." Bu, bir zamanlar ABD'nin müttefiki olan Saddam Hüseyin'in Amerikan'ın emirlerine itaatsizlik ederek Kuveyt'i işgal etmesi sonucunda başlatılan ilk Körfez Savaşı sırasında oldu. ABD'nin Irak'a saldı-

rısı ezilen Kürtler ve Şiiler arasında umut yaratmıştı. Bu umutlar, Bush'un onları Saddam Hüseyin'e karşı ayaklanmaya açıkça teşvik etmesiyle güç kazanmış, ABD'nin arkalarında olacağı izlenimini oluşturmuştu. Ama Saddam sonrası Irak'ta meydana gelebilecek belirsizlikler olasılığı, ABD'nin Saddam'ı iktidarda tutmaya karar vermesine neden oldu. Irak tarihinin en korkunç birkaç haftasında ABD - Irak hava sahası tam kontrolü altında iken- Saddam Hüseyin'in yanında yer aldı ve Saddam, ABD kontrolündeki uçuşa yasak bölgeyi ihlal ederek savaş helikopterleriyle ayaklanmaları bastırıp Kürt ve Şii sivilleri katletti.

Kürtlere bu gerçekleri hatırlatmak gerekmiyor. Kürt aileleri emperyalistlerin, bu ve buna benzer başka ihanetlerini yaşadılar. Ve - haklı olarak - rahat koltuklarında oturdukları yerden ABD bombaları ile işbirliğini kınayan Batılı koltuk filozoflarına kulak asmayacaklardır. Tehlikede olan onların hayatlarıdır.

Ancak bu yeni durum büyük zorluklar oluşturmaktadır. ABD'nin Orta Doğu'da, Irak'ın Kobane'den önemli olduğunu vurgulamaya devam etmesi ve ABD ordusunun Ortadoğu'daki komutanı Lloyd Austin'in geçen Cuma günü, hala Kobane'nin IŞİD'e teslim olmasının mümkün olduğunu düşündüğünü söylemesi ciddi soru işaretleri uyandırmaktadır. ABD daha ne kadar hava saldırıları ile direnişe yardım etmeye devam edecek? ABD Dışişleri Bakanlığı ile PYD temsilcileri arasında üst düzey görüşmelerde neler ele alınıyor? ABD Kürtlerden ne "almaya" çalışacak? IŞİD'e karşı mücadelede daha aktif işbir-

liği yapılacak mı? Ne karşılığında?

Bugün YPG Genel Komutanlığı yaptığı açıklamada, bu sorulara bir cevap verdi. Batı'nın belirli ölçüde desteğiyle zalim Esad rejimine karşı mücadele etmekte olan Özgür Suriye Ordusu (ÖSO), ile bir anlaşma yaptıklarını teyit ettiler. Ayrıca ÖSO'nun Kobane'de kendi yanlarında mücadele etmekte olduğunu ve bundan sonra "teröre karşı, özgür ve demokratik bir Suriye'yi inşa etmek" için işbirliği yapacaklarını açıkladılar. Bu önemli strateji değişikliği sadece IŞİD'e karşı değil, aynı zamanda - Türklerin önemli talebi olan- Esad'a karşı mücadeleyi de gerektiriyor ve tüm "toplumsal sınıfların" "ülkenin yönetiminde gerçek ortaklığı" dayanıyor.

Bu solcu YPG'nin ikmal hatlarını açmak için ödemek zorunda olduğu fiyat mıydı? Bunun Rojava'daki sosyal devrim için ne anlama geleceği, henüz açık bir sorudur.

Örneğin Türk sınırları boyunca uzanan ikmal yolları nedeniyle ABD'nin baskısı ve / veya ÖSO ile yapılan anlaşma nedeniyle Türkiye tarafından gizlice tolere edilmesi olasılık dışı değildir. Bu ikmal hatları, kesilebilir de. ABD hava saldırıları da durdurulabilir ve emperyal düşünceler değişebilir. Zorunluluk ya da tercihleri sonucunda büyük güçlerle işbirliği yapıp, ama sonra ölüme terk edilmiş olanların listesi çok uzundur. Acı olan, günümüzde kimin yaşayıp kimin öleceğine hala modern çağın İmparatorluklarının karar vermesidir.

Kürtlerin de farkında oldukları gibi, uzun vadede, Amerika Birleşik Devletleri ile işbirliği yapmak, kendilerinin her türlü baskıdan

kurtulmuş bir bölge ve toplum emelleri ve beklentilerine uygun değildir. Ancak kısa vadede başka herhangi bir seçenekleri olup olmadığı sorusu öne çıkmaktadır. Hatta çok ihtiyaç duyulan ağır silahların sağlanmasında süreklilik ve güçlerinin serbestçe hareket edebilmesi için Kürtler, büyük ölçüde emperyal efendilerin tercihlerine bağımlıdır.

Bu kez, kendi cesaretleri sayesinde, emperyal güçleri zorlayarak bir gün daha savaşmaya devam edebiliyorlar. Ama yarın ne olacak? Türkiye, on yıllar boyunca ABD'nin en önemli bölgesel müttefiklerinden biri olmuştur ve ABD şimdi Kürtlere ihtiyaç duymasına rağmen, bu en iyi koşullarda, geçici bir ittifak olacaktır.

Bizim için, Kürt yoldaşlarla dayanışma içinde olan batılılar olarak, kendi devletlerimiz üzerindeki baskıyı sürdürmek, dünyanın gözlerinin Kobane'ye ve daha geniş Kürt mücadelesine odaklanmasını sağlamaya çalışmak büyük önem taşımaktadır. Bunun da ötesinde, YPG'nin silah tedariği için yaptığı çağrıları açıkça desteklemeli ve PKK'nın o korkunç 'terörist örgütler listesinden' çıkartılmasını talep etmemiz gerekir. Bir darboğaza sıkışmış olan Kürtler, nihayetinde yalnızca kendilerine güvenebilirler. Daha rahat hareket etme olanağına ve daha iyi silahlara sahip olmaları, onların Rojava'daki sosyal devrimi daha iyi korumalarını ve IŞİD'e karşı daha iyi savaşmalarını mümkün kılacaktır.

*Jelle Bruinsma Avrupa Üniversitesi Enstitüsü'nde Tarih alanında doktora araştırmacısı ve ROAR Dergisi'nin editörlerindendir.

Bir Fotoğraf ve İlginç Bir Benzetme

Türkiye'nin en büyük holdinglerinden biri olan Doğu Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Ferit Şahenk; aynı zamanda bu gruba bağlı Doğu Yayın Grubu'nun en büyük hissedarı ve asıl patronudur. Vikipedi'ye göre bu Medya grubu şu anda;

Başta NTV haber kanalı olmak üzere tam 18 Tv. Kanalına, Tam 13 radyo istasyonuna, Altı dergiye ve beş internet yayınına hükmetmektedir.

Bu büyük patronun, büyük müktedir karşısında “rükû”ya varmış durumunu gösteren fotoğrafı, iktidar ve ‘merkez’ medya arasındaki asimetrik ilişkiyi –tıpkı Erdoğan’ın Milliyet gazetesinin yaşlı patronunu azarlayarak zırlı zırlı ağlatması gibi- çok iyi somutlamaktadır:

Büyük Reis’in yandaş medyaya nasıl hükmettiğini, telefonla talimat vermelerini, medya yöneticilerini tıpkı bir köleyi azarlayan efendi gibi azarlamalarını sağır sultan bile duydu.

Medya-iktidar ilişkisini çok çarpıcı bir benzetmeyle ortaya koyma başarısı ise liberal gazeteci Cengiz ÇANDAR’a ait. Bir zamanlar AKP ve suç ortağı cemaatten demokrasi ve demokratikleşme bekleyen Çandar, bir dergiye verdiği söyleşide şimdi şunu söylüyor:

“En azından kaçış yapacağımız medya vardı o dönemde. Şu anda o medya (bir zamanların merkez medyasını kastediyor) iktidar medyası. Olmayanı da patronları itibarıyla rükû halinde olan bir medya. İki türlü medya var Türkiye’de şimdi: Biri reisin önünde secdede, Allah önünde demiyo-

rum, öbürü de rükûda.”

Bütün bunlardan altını çizmemiz gereken bir temel yasa ve çıkarmamız gereken iki ders:

Bilindiği gibi burjuvazi; işçi sınıfı ve tüm emekçiler üzerindeki sömürsünü ve hakimiyetini yalnızca devletin zor ve şiddet (ordu, polis, istihbarat örgütü, mahkemeler, hapishaneler...) aygıtıyla değil; aynı zamanda ve en az onun kadar etkili olan yanıltma aygıtı dediğimiz ideolojik (medya, eğitim sistemi, burjuva ahlakı, sanatı, gelenekler, inanç sistemleri...) aygıtıyla gerçekleştirir ve sürdürür. Bu ideolojik aygıt sayesinde gençlerin ve emekçilerin beyinlerinde her biri diğerinden daha tehlikeli olan liberal, dinci-muhafazakar, ulusalcı burjuva ideolojilerini kökleştirir ve her gün her fırsatı kullanarak bu düşünceleri yeniden tazeler.

Bundan yola çıkarak önümüze koymamız gereken iki görev ise:

Birincisi; bütün basın emekçilerinin ve bütün dürüst gazete yazarlarının kendi meslek örgütleri ve sendikalarda sıkıca örgütlenmeleri, tüm sendika ve yığın örgütleriyle güç birliği yapmaları ve böylece kendilerini, meslek ilkelerini ve işten atılmak istenen meslektaşlarını

savunmalarınıdır.

İkincisi ise işçi sınıfının, komünistlerin ve tüm devrimci demokrat güçlerin düşman sınıfın medyası karşısında kendi bağımsız medyasını yaratmaları; henüz birer filiz halindeki yayınlarını büyütüp geliştirmeleri, gençler ve emekçiler arasında yaygınlaştırmaları ve devrimci ve demokrat yayın organlarını kesinlikle holdinglerin reklamlarına muhtaç bırakmalarınıdır. Ancak böylesi bir medya sayesinde burjuva medyasının iki kanadı ve şimdi muhalefete geçen cemaat medyasının ve yaydığı açık ve örtülü tüm yalanlarını deşifre edebilir; gizlenen ve asıl görülmesi gereken gerçekleri dupdur bir yayla suyu gibi apaçık ortaya koyabilir ve böylece irili ufaklı tüm düzen karşıtı direniş ve başkaldırıları bütünleştirerek devrimci bir sel yatağında toplayabiliriz. Zalimlere karşı mazlumlar, sınıfa karşı sınıf! Ve düşman sınıfın medyasına karşı işçi ve emekçilerin, tüm devrimci ve demokratların bağımsız medyası!

Komünistler; bu doğrultudaki tüm çabalara omuz verecek ve olanca güçleriyle destek ve örnek olacaklardır.